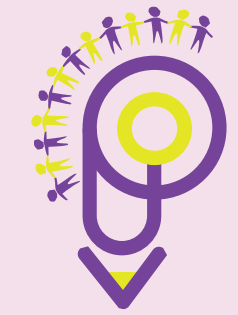

**PIVOT – Βέλτιστες Πρακτικές Καλλιέργειας
Αναγνωστικής Ευχέρειας και Ορθογραφίας στη
Συμπεριληπτική Τάξη
(3.10 Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών)**

PIVOT

Τρέχουσες Προκλήσεις στα Σχολεία μας

Αύξηση παιδιών με
μεταναστευτική
βιογραφία

Αύξηση των παιδιών με
προβλήματα
συμπεριφοράς

Αυξημένος αριθμός
παιδιών για παροχή
ειδικής εκπαίδευσης

Ετερογενής μαθητικός
πληθυσμός σε σχέση με
το οικογενειακό
κοινωνικο-οικονομικό
πλαίσιο

Ετερογενής μαθητικός
πληθυσμός σε
μαθησιακή επίδοση

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Όραμα Μας για το Σχολείο του 21^{ου} αιώνα

Η δημιουργία τάξεων χωρίς αποκλεισμούς για όλα τα παιδιά.

Στόχος μας είναι να μεγιστοποιήσουμε την ικανότητα μάθησης των παιδιών, ενσωματώνοντας εμπειρικά τεκμηριωμένες πρακτικές που να ανταποκρίνονται στις ποικίλες ανάγκες των παιδιών εντός της γενικής τάξης.

(Hamstead, 2024)

Βέλτιστες Πρακτικές στη Συμπεριληπτική Τάξη;;

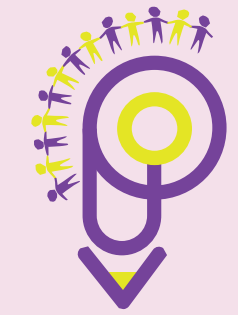
facebook

Pinterest

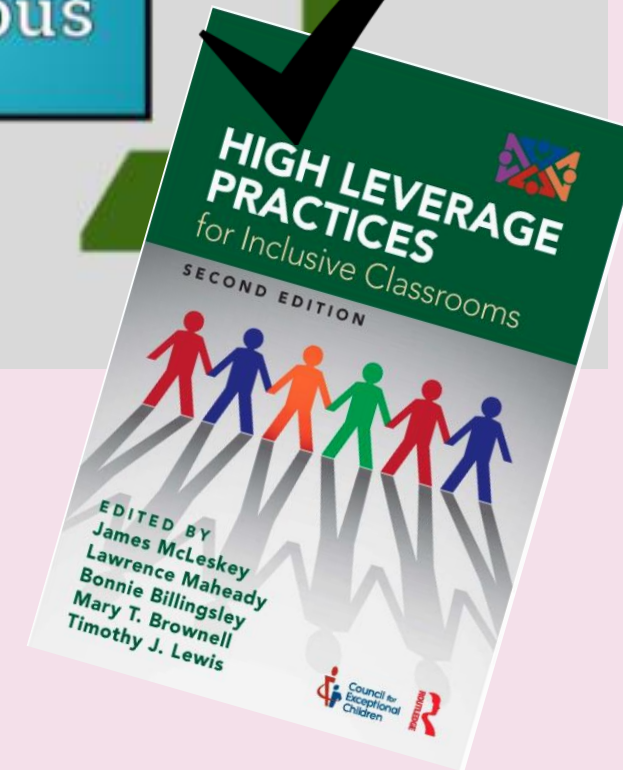
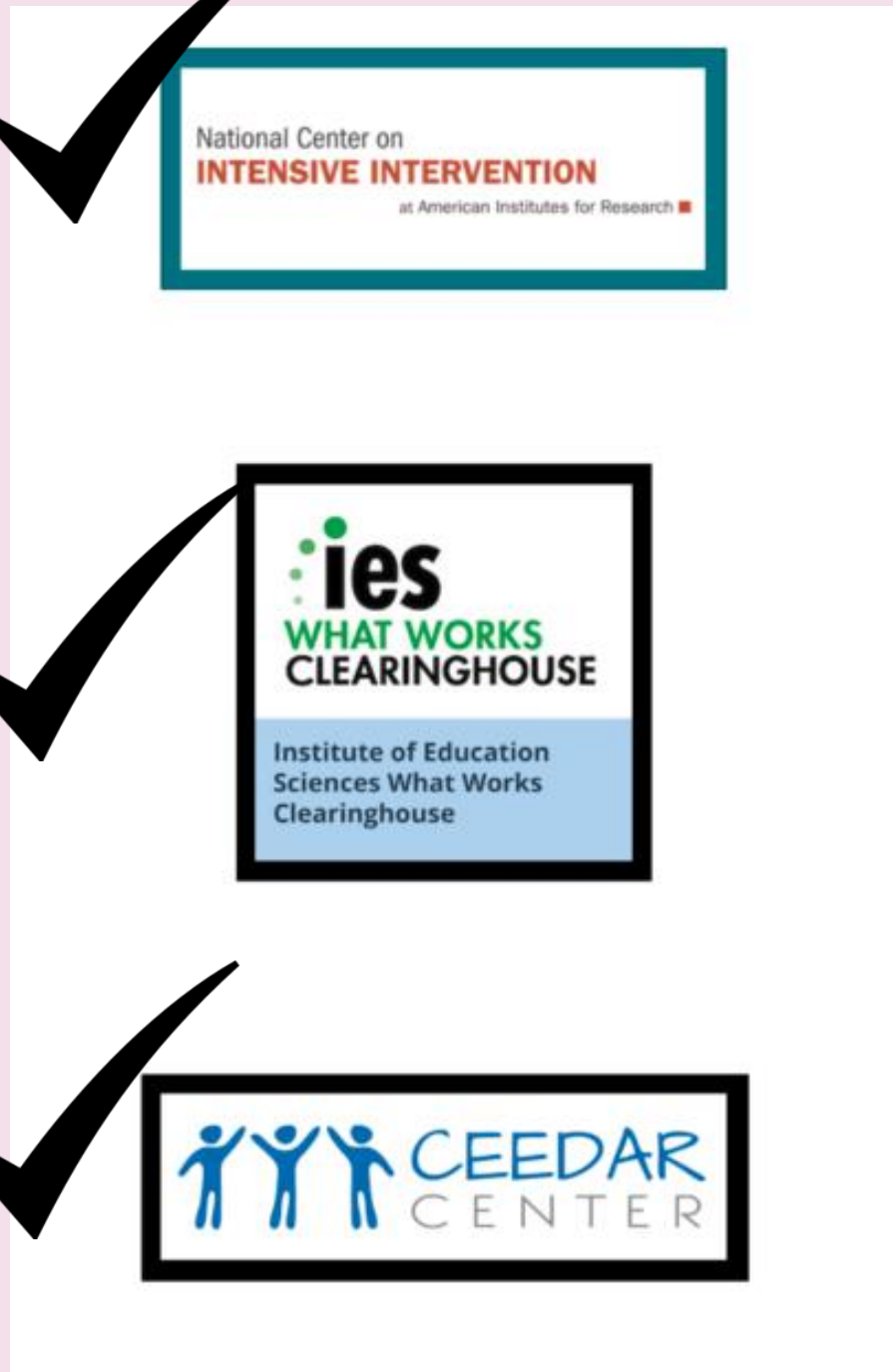

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Τα παιδιά με διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες μπορούν να επωφεληθούν μέσω πολλαπλών ευκαιριών εξάσκησης, μοντελοποίησης και καθοδήγησης από τους εκπαιδευτικούς/ συνομηλίκους τους.
- Η χρήση διδακτικών πρακτικών που διαθέτουν ισχυρή εμπειρική υποστήριξη στις τάξεις γενικής εκπαίδευσης είναι επιτακτική. (McLeskey et al., 2023)

1^ο Μέρος

- Βέλτιστες Πρακτικές για Ανάπτυξη Αναγνωστικής Ευχέρειας

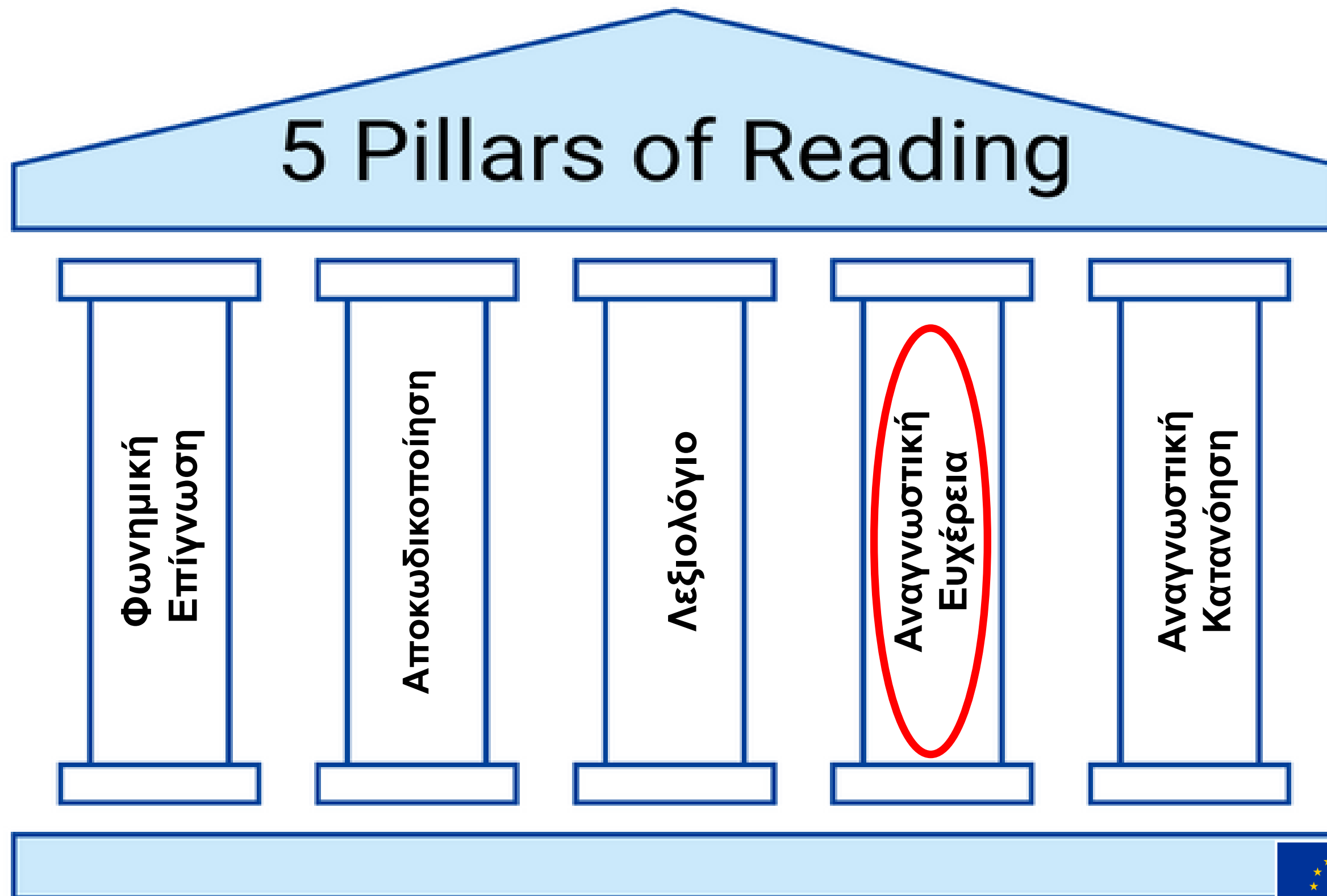
2^ο Μέρος

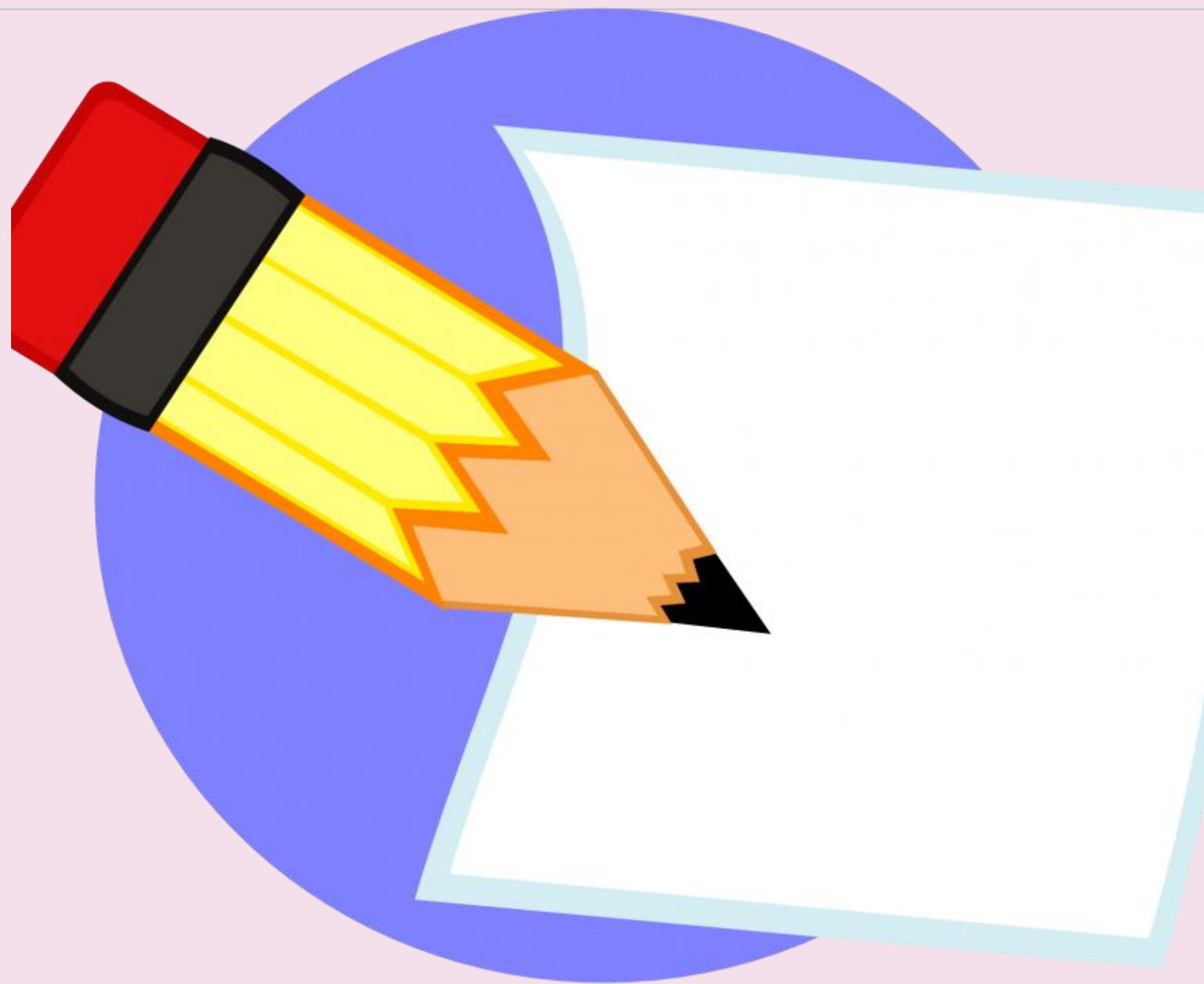
- Βέλτιστες Πρακτικές για Ανάπτυξη Ορθογραφίας

ΜΕΡΟΣ 1^ο: Ανάπτυξη Αναγνωστικής Ευχέρειας

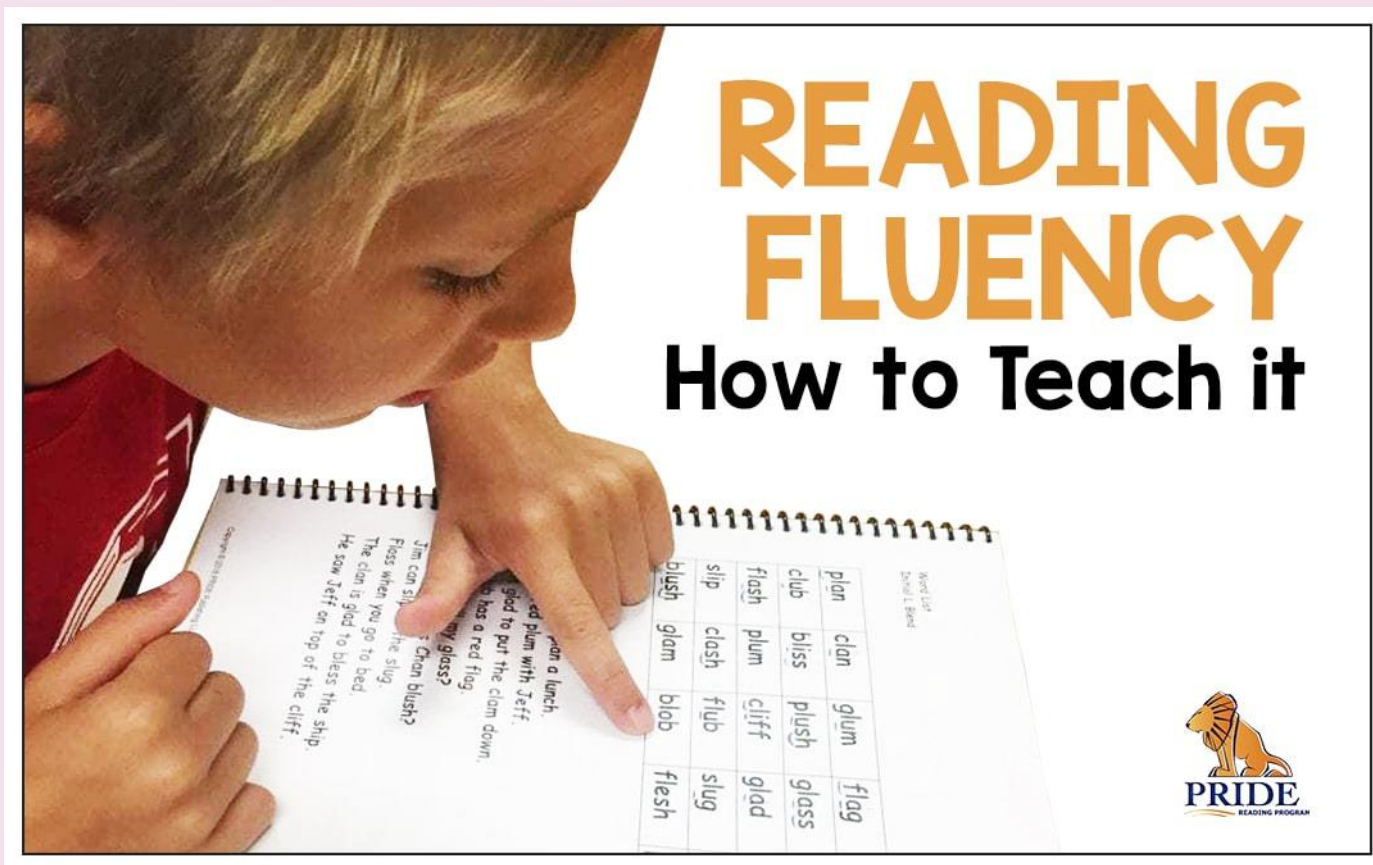

Οι Βασικοί Πυλώνες της Ανάγνωσης

Αναγνωστική Ευχέρεια

Αναγνωστική
Ευχέρεια

Ταχύτητα

Ορθότητα

Προσωδία

Τι λέει η Έρευνα για την Ανάπτυξη της Αναγνωστικής Ευχέρειας

- Απαραίτητη για την κατανόηση κειμένου
- Ενισχύει την αυτοματοποίηση λέξεων
- Καλλιεργεί την αυτοπεποίθηση
- Συνδέει τον προφορικό με τον γραπτό λόγο

Φωναχτή Ανάγνωση

ή

Σιωπηρή Ανάγνωση

Ας κάνουμε εξάσκηση στην ανάγνωση!

ΛΙΣΤΑ 1

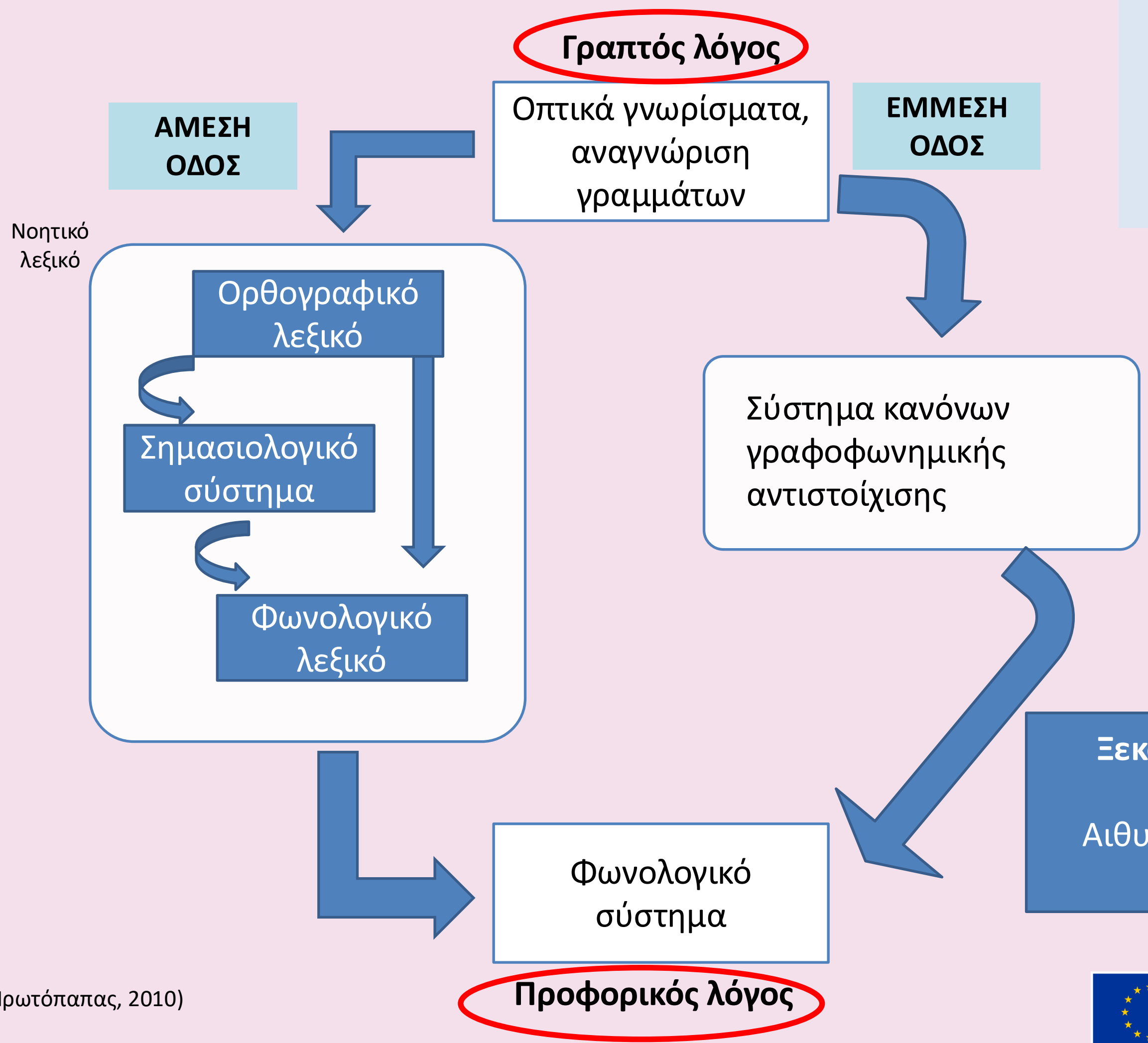
Καρέκλα
Πυροσβέστης
Τακτοποιώ
Παιχνίδι

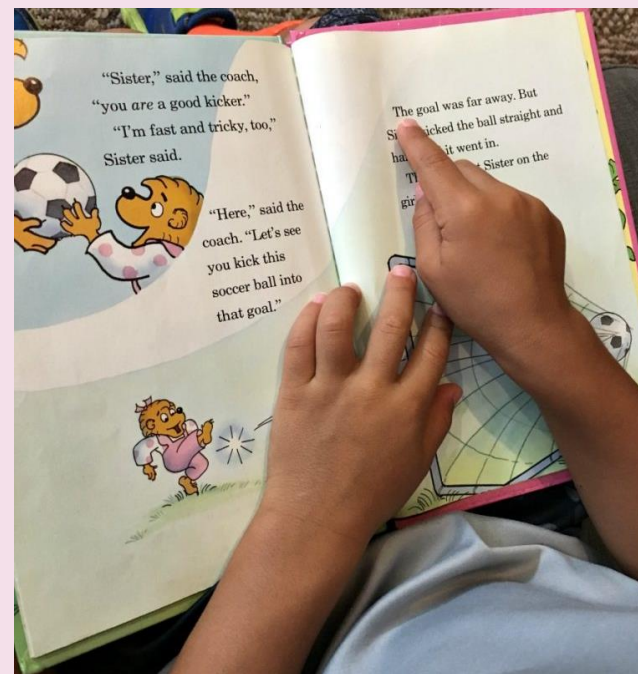
ΛΙΣΤΑ 2

Ξεκαρεκλοποδαριάστηκε
Αιθυλενοδιαμινοτετραοξικό

Καρέκλα
Πυροσβέστης
Τακτοποιώ
Παιχνίδι

Πώς καλλιεργούμε την αναγνωστική ευχέρεια στα παιδιά;

Μέσω συστηματικής και συχνής εξάσκησης
σε επίπεδο:

λέξεων/
προτάσεων

κειμένου

PIVOT

Εξάσκηση σε Επίπεδο Λέξεων και Προτάσεων

Άμεση πρόσβαση στο βασικό λεξιλόγιο της ενότητας.
1. Συχνή και συστηματική εξάσκηση με χρονομέτρηση

Διαβάστε τις λέξεις :

σοκολάτα	καραμέλα	πηγάδι	φανάρι	φωτίζω	ψέματα	φοράδα
ζυμώνω	ξυράφι	άλογο	φιδάκι	βερόνα	ψαλίδι	αμάξι
αγελάδα	αλεπού	αγόρι	φανερά	γαρίφαλο	τουρίπα	βουβάλι
μοθύβι	μουσική	προύι	μανίκι	αλυσίδα	έλατο	θυμάρι
μαξιλάρι	φόρεμα	κασετίνα	σέλινο	καρότα	μεζούρα	μέλισσα
αλάτι	σούπα	κεφάλι	πηγούνι	κόκαλο	φαγητό	έξω
βελούδο	βάφω	καλημέρα	πάτωμα	θέση	φάκελος	μωράκι
οδηγώ	παράθυρο	πινέλο	ήλιος	παραλία	ποδήλατο	μαθητής
ταβάνι	φαγητό	χελιδόνι	φαράσι	πατατάκι	κόκορας	μηχανή

mikrobiblio.weebly.com

Οι **100** συχνότερες λέξεις της Ελληνικής Γλώσσας

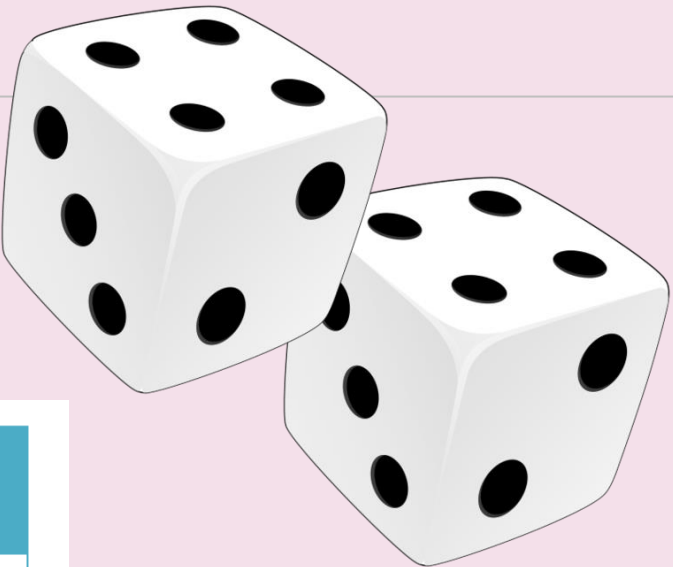
ακόμη	έκανε	κάποιο	οποίο	προς
αλλά	εκεί	κάτι	όπου	πρώτη
ανάμεσα	εκείνη	κάτω	όπως	πως
από	εκτός	λέει	όσα	σήμερα
αργότερα	ένα	λίγο	όταν	σπίτι
αυτό	ενώ	λοιπόν	ότι	σχεδόν
αφού	επίσης	μαζί	ούτε	τέλος
βρισκόταν	έτσι	μεγάλη	όχι	τίποτα
γεγονός	έχει	μέσα	πάντα	τόσο
για	έχουμε	μετά	πάνω	τότε
γιατί	ζωή	μεταξύ	παρα	τρόπο
γίνεται	ήταν	μέχρι	περισσότερο	τώρα
δεν	θέση	μητέρα	πιο	υπάρχει
δηλαδή	θυμάμαι	μόνο	πίσω	φαίνεται
δυσ	ίδιο	μπορεί	πολλά	φορά
έγινε	ίσως	μπορούσε	πολύ	χτες
εδώ	κάθε	νέα	ποτέ	χρόνια
είναι	και	όλα	που	χωρίς
είπε	καλά	ομάδα	πρέπει	ώρα
είχε	κάνει	όμως	πριν	ώστε

Resulla.com

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Παιχνίδια με το ζάρι!

ΠΙΞΕ ΤΟ ΖΑΡΙ	1	2	3	4	5	6
1	σάκα	σακάκι	σολήνας	σελίδα	σαπούνι	σούπα
2	σανίδα	σύκο	σαύρα	σύμπαν	σήμα	σακί
3	σαλιγκάρι	σόδα	σοκολάτα	σιτάρι	σουβλάκι	σαγόν
4	σίδερο	σόμπα	σύννεφο	σημαία	σιρόπι	σακούλ
5	σιντριβάνι	σεντόνι	σαπουνάδα	σέλα	σουρωτήρι	σινεμ
6	σέλινο	σαμπουάν	σωσίβιο	σαλόνι	σοκολατάκι	σαξόφω

Ρίχνω το ζάρι μου και διαβάζω το κουτί με τις λέξεις που θα μου τύχει. Ζωγραφίζω μία καρδιά κάθε φορά που διαβάζω την ιστορία σε κάθε κουτί.

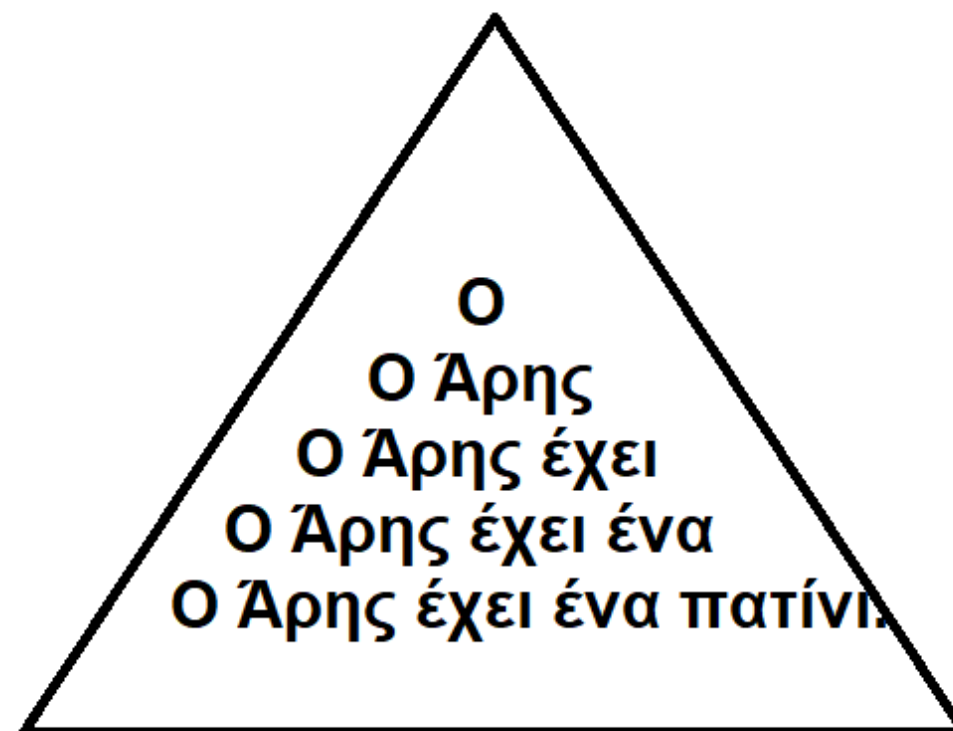
 κοντά βροντή δάσος δέντρο κουδούν κέντημα κάδρο	 κάλλαντα κορδόνι παντελόνι πενήντα πάντα δωμάτιο ντουλάπι	 αρκούδα απαντώ ντουλάπα ομάδα νταλίκια καντίνα ποδήλατο
 αντίο σίδερο σαράντα ποντίκι ρόδια ντροπή δουλειά	 εξήντα βεντάλια γάιδαρος δίχτυα μέντα δόντια τριάντα	 χοντρά κλαδί ντέφι καρύδια μάντρα τέντα δώδεκα

Όνομα:

A Ρίχνω το ζάρι και διαβάζω!

1	Το παπί έχει ένα πατίμι.
2	Η Μαρίνα είναι καλά.
3	Ο Άρης έχει ένα τόπι.
4	Το παπί έχει ένα τόπι.
5	Τιτίνα, να το τόπι.
6	Άρη, να ένα πετπόνι.

3. Πυραμίδα ή σκάλα των λέξεων/προτάσεων

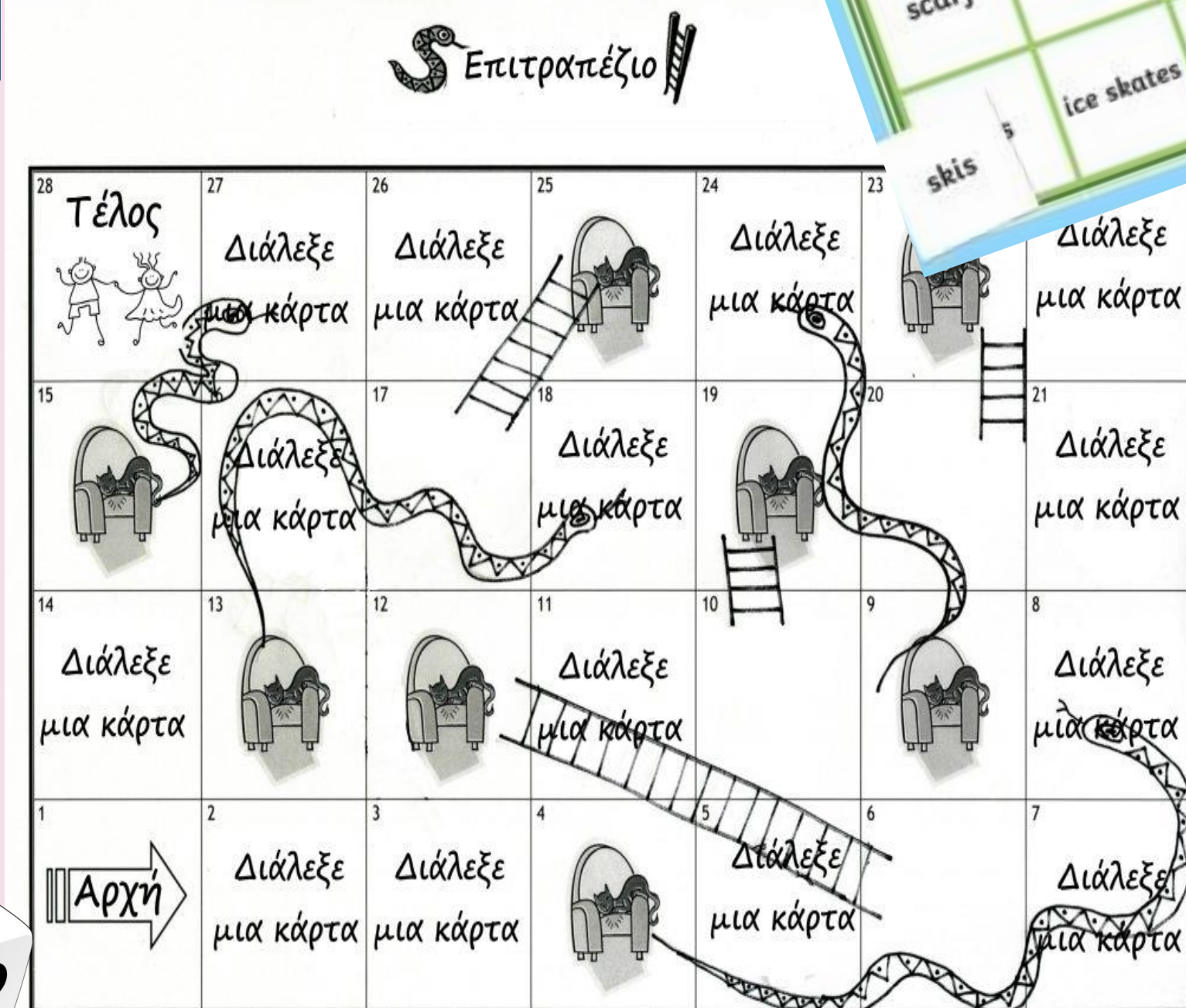
Τιτίνα
Τιτίνα, να
Τιτίνα, να το
Τιτίνα, να το παλάτι
Τιτίνα, να το παλάτι με
Τιτίνα, να το παλάτι με τα
Τιτίνα, να το παλάτι με τα έλατα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

4. Εξάσκηση στο βασικό λεξιλόγιο της ενότητας μέσα από παιχνίδι!

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

PIVOT

Εξάσκηση σε Επίπεδο Λέξεων και Προτάσεων

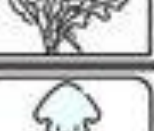
Στο στάδιο ανάπτυξης της ευχέρειας, αποφεύγουμε να βάζουμε εικόνες δίπλα από τις λέξεις για να μην διακόψουμε την ταχύτητα της ανάγνωσης

 βασιλικός	 παράσημο	 κασετίνα	 παρέλαση	 βυσσινάδα	 φασολάδα	 πουκάμισο	τέλος
 πρόσωπο	 χρυσάφι	 γρασίδι	 πράσινο	 γιασεμί	 χασάπης	 θύμωσε	
 θάλασσα	 κασέτα	 κασέρι	 πατούσα	 πισίνα	 καφάσι	 κεράσι	
 φασόλια	 φυσάω	 φαράσι	 μασέλα	 βρύση	 κρασί	 γλώσσα	
αρχή	 μέσα	 πίσω	 δάσος	 λάσο	 μούσι	 μισό	

Η γιαγιά και η μαμά
ο πατέρας κι ο παππούς
κι η ουρά της αλεπούς
με Αλεύρι Άλφα Βήτα
πλάθουν λέξεις κάνουν πίτα
τρώω εγώ τρως κι εσύ
οικογένεια ταψί
μια τρων μέση μια γωνία
έχουν επικοινωνία
έτσι έχει κι η μηλιά
μήλα φύλλα και μιλιά.

Όνομα:

Διάβασε και τσέκαρε τη σωστή λέξη.

	☐ κριθάρι ☐ σαμάρι ☐ κιθάρα		☐ μπλιά ☐ μήλο ☐ μέλι
	☐ ζάρι ☐ τυρί ☐ ρίζα		☐ ρίζα ☐ ζάρι ☐ ζόρι
	☐ λίκος ☐ γλυκό ☐ λίγος		☐ γάλα ☐ γέλα ☐ γάτα
	☐ χνάρι ☐ αράχνη ☐ χήνα		☐ κάρτα ☐ πόρτα ☐ χόρτα
	☐ σκαθάρι ☐ κριάρι ☐ πιθάρι		☐ χαλινάρι ☐ καλαμάρι ☐ χορτάρι
	☐ καλάμι ☐ ποτάμι ☐ σαλάμι		☐ μανιτάρι ☐ παζάρι ☐ ζυμάρι

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πώς καλλιεργούμε την αναγνωστική ευχέρεια στα παιδιά;

Μέσω συστηματικής και συχνής εξάσκησης
σε επίπεδο:

λέξεων/
προτάσεων

κειμένου

Εξάσκηση σε Επίπεδο Κειμένου

1. Μοντελοποίηση Φωναχτής Ανάγνωσης

Τι είναι;

- ▼ Στόχος της είναι τα παιδιά να έχουν ένα αναγνωστικό πρότυπο

Ποια η χρησιμότητά της;

- ▼ Ο ενήλικας αποτελεί το πρότυπο στην ανάγνωση κειμένου ώστε να βοηθήσει τα παιδιά να επικεντρωθούν:
 - στο νόημα του κειμένου
 - στην προσωδία του κειμένου

Πώς εφαρμόζεται;

- ▼ Ο ενήλικας δείχνει διάφορα παραδείγματα ανάγνωσης για να διακρίνουν πώς ακούγεται μια:
 - Ευχερής ανάγνωση
 - Αργή ανάγνωση

2. Χορωδιακή Ανάγνωση

Τι είναι;

- Εκπαιδευτικός και παιδιά διαβάζουν ταυτόχρονα το κείμενο.
- Επιλέγονται κείμενα με εύκολο επίπεδο αναγνωσιμότητας

Ποια η χρησιμότητά της;

- Αυξάνει την ευχέρεια σε όλους.
- Εφαρμόζεται σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα (π.χ., Ιστορία, Φυσικές Επιστήμες, Γλώσσα).
- Συμμετέχουν ΌΛΑ τα παιδιά

Πώς εφαρμόζεται;

- Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να διαβάζουν ψιθυριστά, ενώ εκείνος διαβάζει φωναχτά.
- Σταδιακά ο εκπαιδευτικός χαμηλώνει τον τόνο της φωνής του και οι μαθητές διαβάζουν ολοένα και πιο δυνατά.
- Ο εκπαιδευτικός διαβάζει πολύ ψιθυριστά.

https://youtu.be/o_-z8d0sRUA

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Ανάγνωση σε Ζευγάρια

Τι είναι;

- Ένας φτωχός αναγνώστης εργάζεται με έναν ικανό αναγνώστη
- Επιλέγονται κείμενα στο επίπεδο αναγνωσιμότητας του φτωχού αναγνώστη

Ποια η χρησιμότητά της;

- Αυξάνει την ευχέρεια σε όλους
- Συμμετέχουν ΌΛΑ τα παιδιά στην τάξη

Πώς εφαρμόζεται;

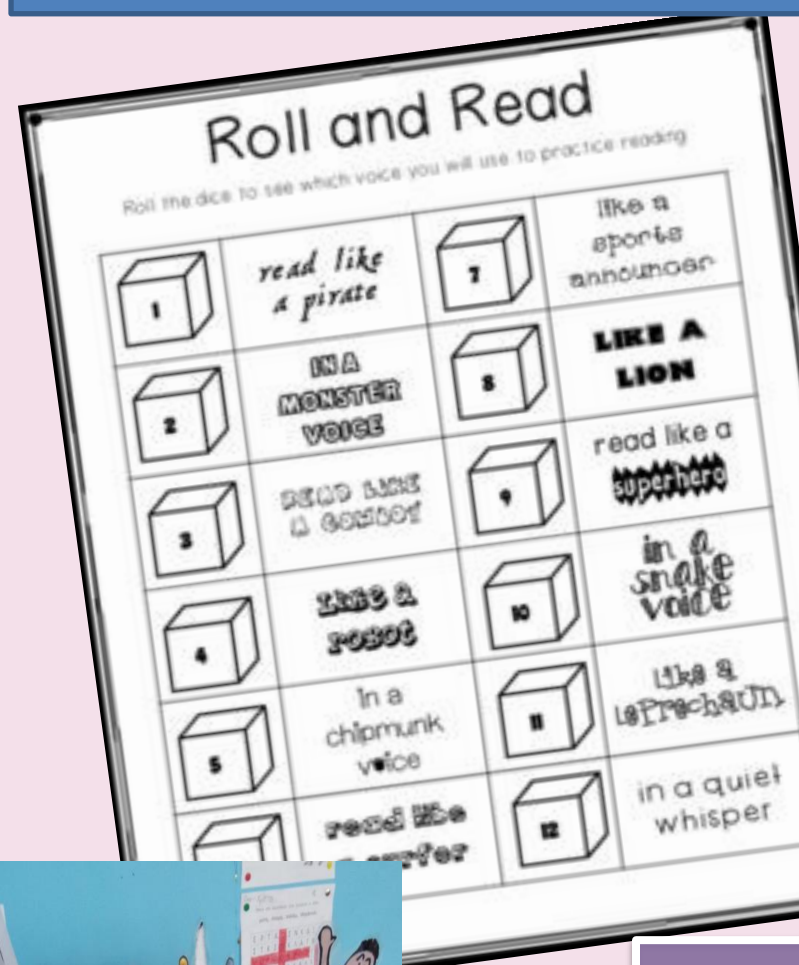
- Ο εκπαιδευτικός οργανώνει τα παιδιά σε ζευγάρια
- Το κάθε παιδί διαβάζει εκ περιτροπής μέρος του κειμένου (π.χ., παράγραφος, πρόταση)
- Ο ακροατής διορθώνει αμέσως τα αναγνωστικά λάθη και επαινεί τον συμμαθητή του (»Εξαιρετικά! Το βρήκες σωστά. Προχώρα)
- Ο εκπαιδευτικός κινείται ανάμεσα στα ζευγάρια, παρατηρεί και επαινεί τα παιδιά που ακολουθούν σωστά τη διαδικασία

<https://www.youtube.com/watch?v=qV15vc3jT0Y>

3. Ανάγνωση σε Ζευγάρια

Ο αναγνώστης ΠΡΙΝ
διαβάσει ρίχνει το ζάρι και

...

επιλέγει να διαβάσει με
ένα συγκεκριμένο ύφος

επιλέγει να διαβάσει ένα
συγκεκριμένο απόσπασμα
μέχρι να καλύψει
συγκεκριμένο αριθμό
φορών

4. Επαναλαμβανόμενη Ανάγνωση

Τι είναι;

- Ένας φτωχός αναγνώστης εργάζεται με έναν ικανό αναγνώστη και διαβάζει ένα κείμενο σε επαναλήψεις εκ περιτροπής
- Επιλέγονται κείμενα στο επίπεδο αναγνωσιμότητας του φτωχού αναγνώστη

Ποια η χρησιμότητά της;

- Αυξάνει την ευχέρεια και την κατανόηση σε όλους
- Συμμετέχουν ΌΛΑ τα παιδιά στην τάξη

Πώς εφαρμόζεται;

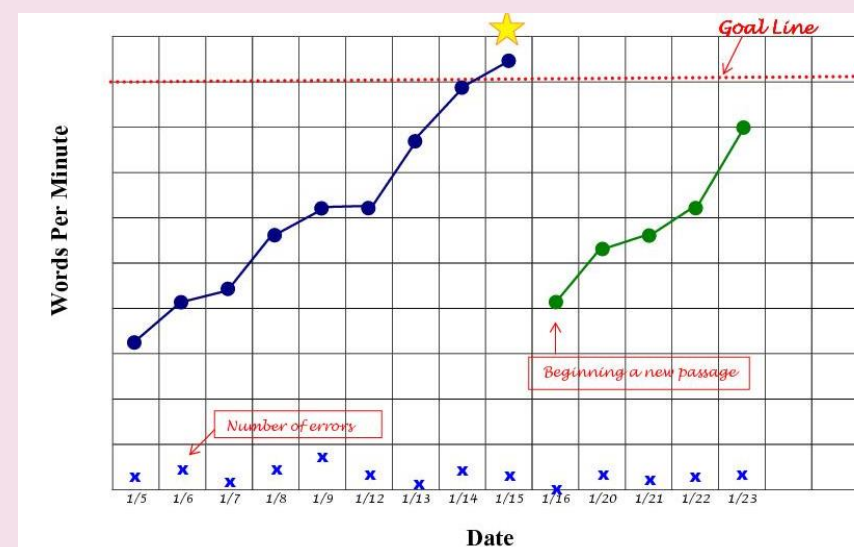
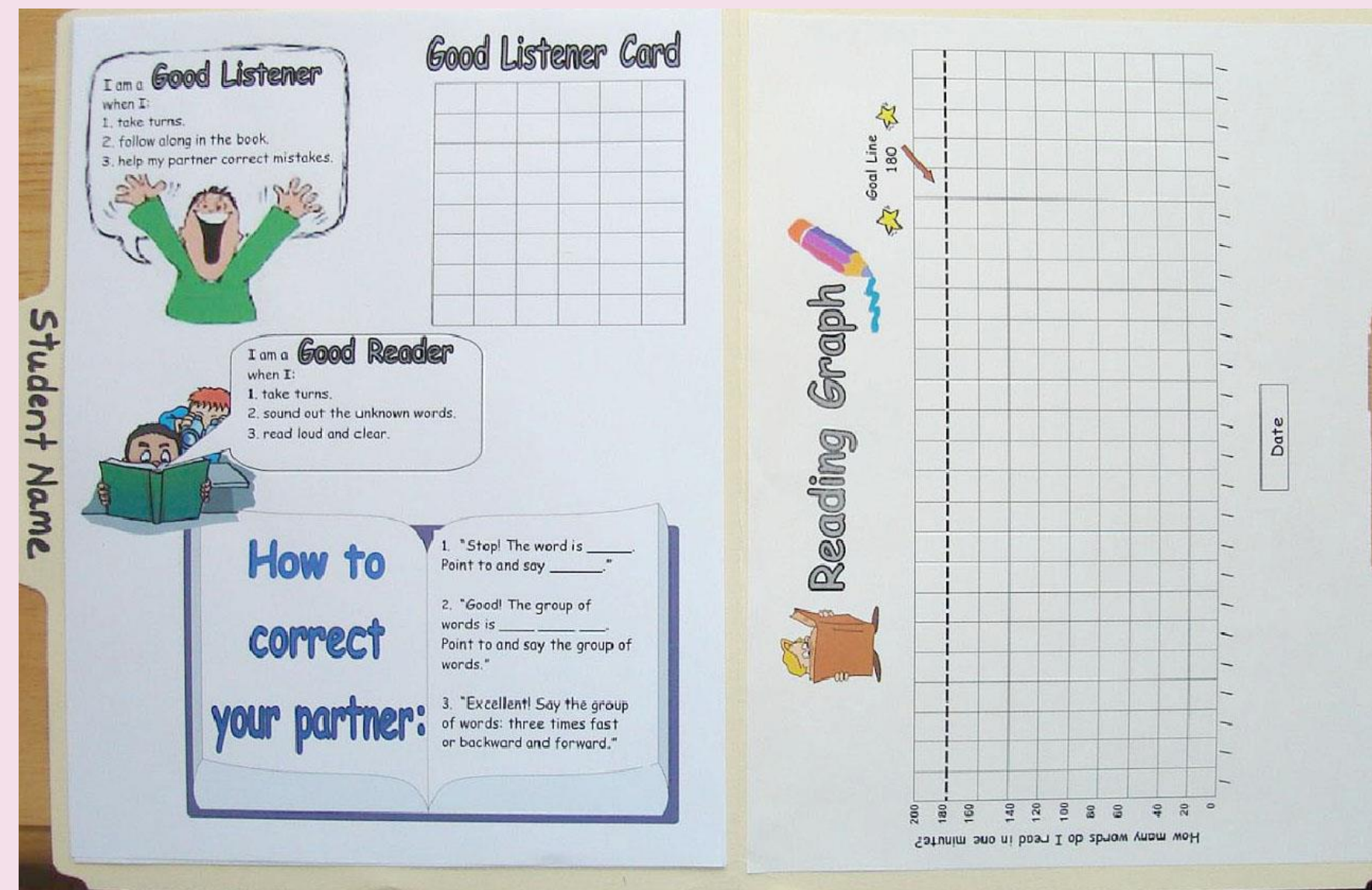
1. Ο εκπαιδευτικός οργανώνει τα παιδιά σε ζευγάρια
2. Τα παιδιά εκπαιδεύονται στους κανόνες του παιχνιδιού (ενεργός ακροατής, καλός αναγνώστης) (δες Παπανικολάου & Κουρέα, 2009)
3. Τα παιδιά διαβάζουν εκ περιτροπής για 10 λεπτά

4. Επαναλαμβανόμενη Ανάγνωση

Πώς εφαρμόζεται;

4. Προχωρούν σε χρονομέτρηση όπου ο κάθε αναγνώστης διαβάσει για ένα λεπτό το κείμενο και ο ακροατής σημειώνει τα λάθη
5. Καταγράφουν τον αριθμό των σωστών λέξεων σε ατομική γραφική παράσταση
6. Ο εκπαιδευτικός κινείται ανάμεσα στα ζευγάρια, παρατηρεί και επιβραβεύει στην κάρτα αστεριών τα παιδιά που ακολουθούν σωστά τη διαδικασία

5. Ηχογραφημένη Ανάγνωση

Τι είναι;

- Ο αναγνώστης αναπτύσσει την ευχέρειά του μέσω αυτοπαρακολούθησης

Ποια η χρησιμότητά της;

- Βελτιώνει τη μεταγνωστική δεξιότητα της αυτοδιόρθωσης
- Αυξάνει την ευχέρεια

Πώς εφαρμόζεται;

- Το παιδί ηχογραφεί τον εαυτό του καθώς διαβάζει
- Ακούει την ηχογράφιση και εντοπίζει τα λάθη
- Σημειώνει με χρωματιστό μολύβι τη διορθωμένη λέξη
- Διαβάζει ξανά 2-3 φορές το κείμενο προσπαθώντας να διορθώσει τα λάθη
- Ηχογραφεί τον εαυτό του ξανά
- Παρατηρεί κατά πόσο έχει διορθώσει τα λάθη του στη δεύτερη ηχογράφιση

READ, RECORD, & LISTEN

AN ACTIVITY TO TEACH SELF-MONITORING

1. Choose a brief text (or part of a text) and recording device.

2. Record the student reading the text aloud.

3. Replay the recording. Pause after each sentence and have the student point out any errors.

6. Ανάγνωση μέσω Ακουστικών Βιβλίων

Τι είναι;

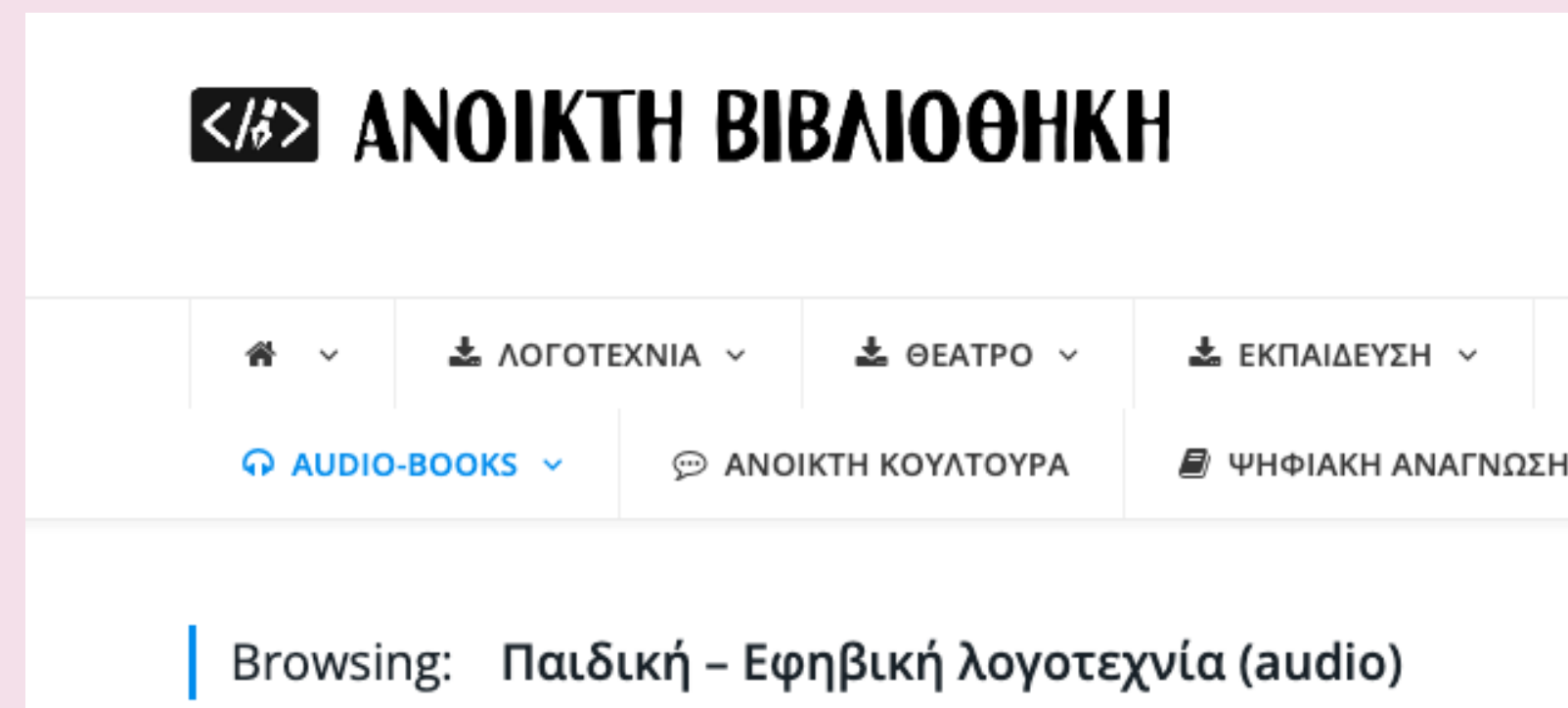
- Ο αναγνώστης αναπτύσσει την ευχέρειά του ακολουθώντας μια ηχογραφημένη αφήγηση

Ποια η χρησιμότητά της;

- Βελτιώνει την ενεργό ακρόαση
- Αυξάνει την ευχέρεια

Πώς εφαρμόζεται;

- Το παιδί ακούει το ηχητικό αρχείο, καθώς έχει μπροστά του το κείμενο
- Διαβάζει μεγάλوفωνα το κείμενο, ταυτόχρονα με την ηχογράφιση
- Διαβάζει ξανά το κείμενο χωρίς το ηχητικό αρχείο

7. Ατομική Ανάγνωση μέσω Υποστηριγμάτων

Τι είναι;

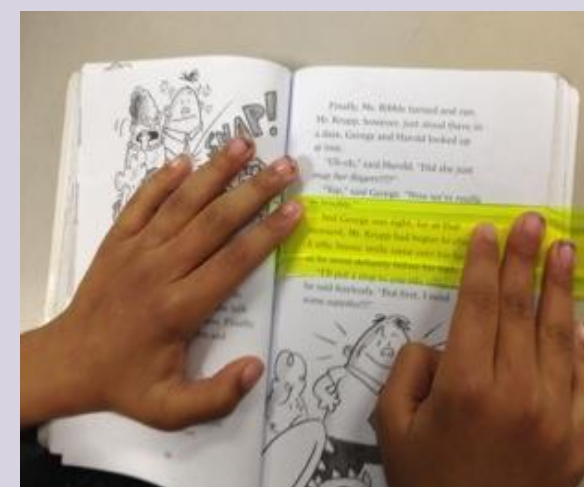
- Ο αναγνώστης αναπτύσσει την ευχέρειά του αξιοποιώντας υποστηρίγματα που του παρέχονται

Ποια η χρησιμότητά της;

- Βελτιώνει τη μεταγνωστική δεξιότητα της αυτορρύθμισης
- Αυξάνει την ευχέρεια
- Βελτιώνει τη συγκέντρωση κατά την ανάγνωση

Πώς εφαρμόζεται;

- Το παιδί παίρνει το υποστήριγμα (τηλέφωνο ή λωρίδα) και διαβάσει φωναχτά την ανάγνωση
- Καθώς διαβάσει, ακούει την προφορική του ανάγνωση, προσαρμόζει τον ρυθμό και διορθώνει τα λάθη του

ΜΕΡΟΣ 2^ο: Ανάπτυξη Ορθογραφικής Επεξεργασίας

Ορθογραφική Επεξεργασία

- ▼ **Ορθογραφική Επεξεργασία:** η ικανότητα του ατόμου για δημιουργία, αποθήκευση και πρόσβαση στις ορθογραφικές αναπαραστάσεις.
 - ▼ Επιτρέπει την ταχεία εύρεση του πώς γράφεται μία συχνή λέξη (Φελλά & Παπαδόπουλος, 2018).

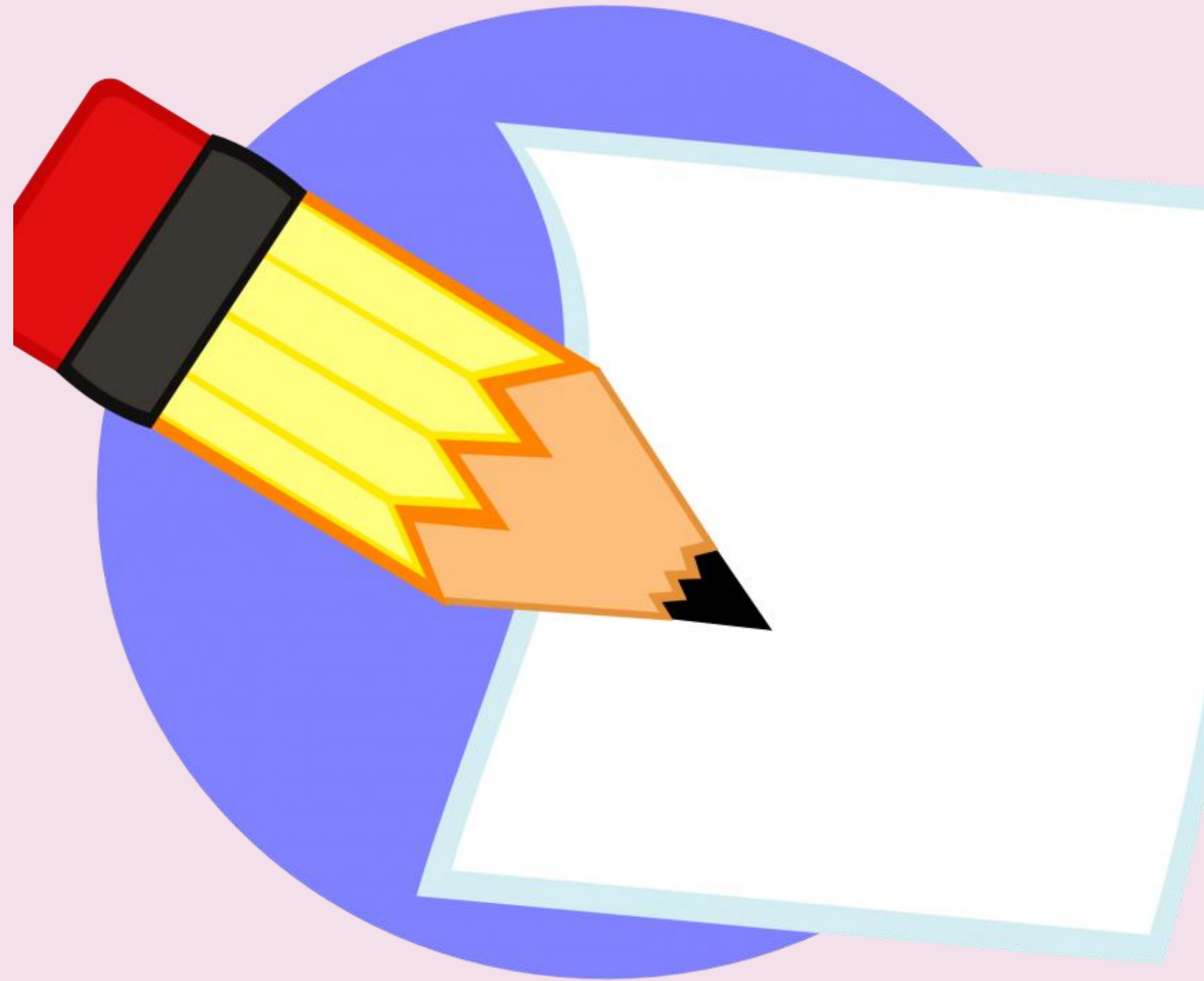
Έργο Ορθογραφικής Επιλογής

βράδυ

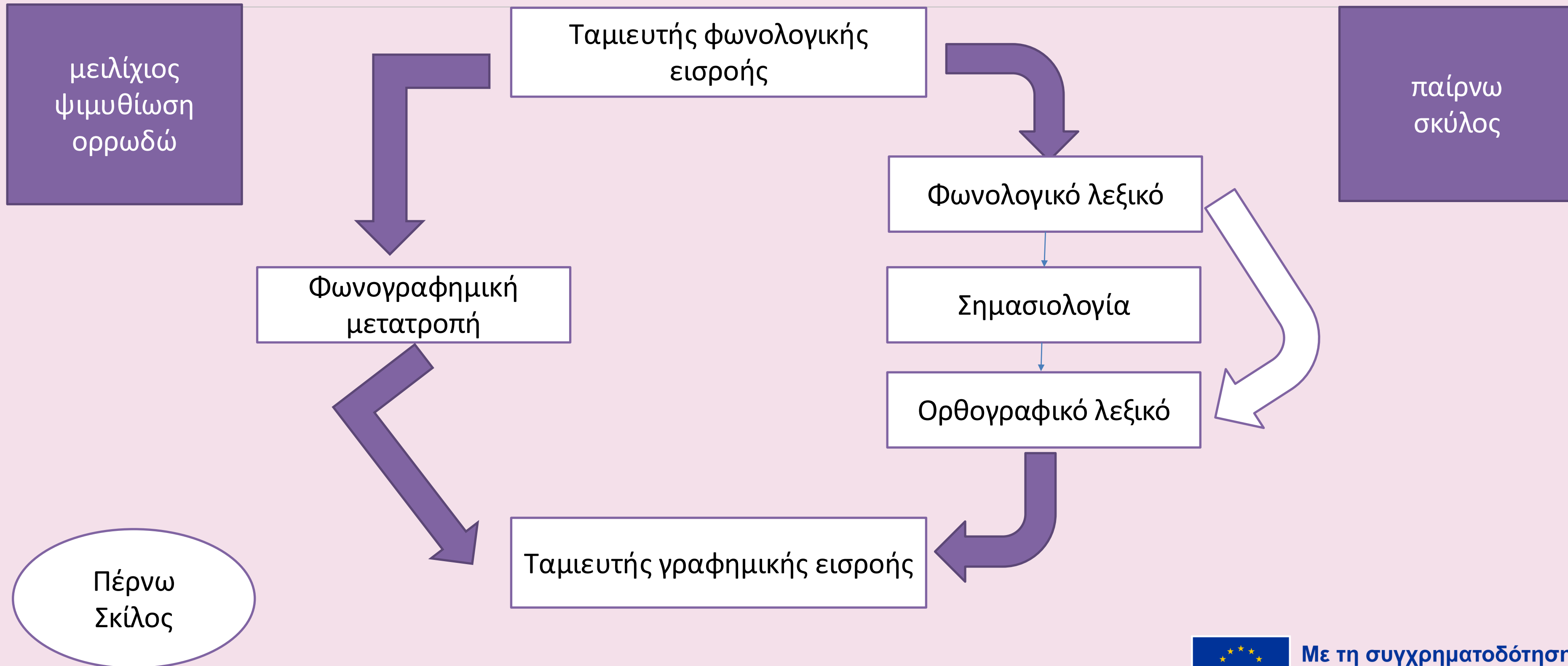
βράδη

βράδι

Πώς γράφουμε μια γνωστή και μια άγνωστη λέξη;

Πώς γράφουμε μια γνωστή ή μια άγνωστη λέξη;

Τι θα γίνει αν μελετήσω συστηματικά
τις πιο κάτω λέξεις;
μειλίχιος
ψιμυθίωση
ορρωδώ

Ταμιευτής φωνολογικής
εισροής

Φωνολογικό λεξικό

Σημασιολογία

Ορθογραφικό λεξικό

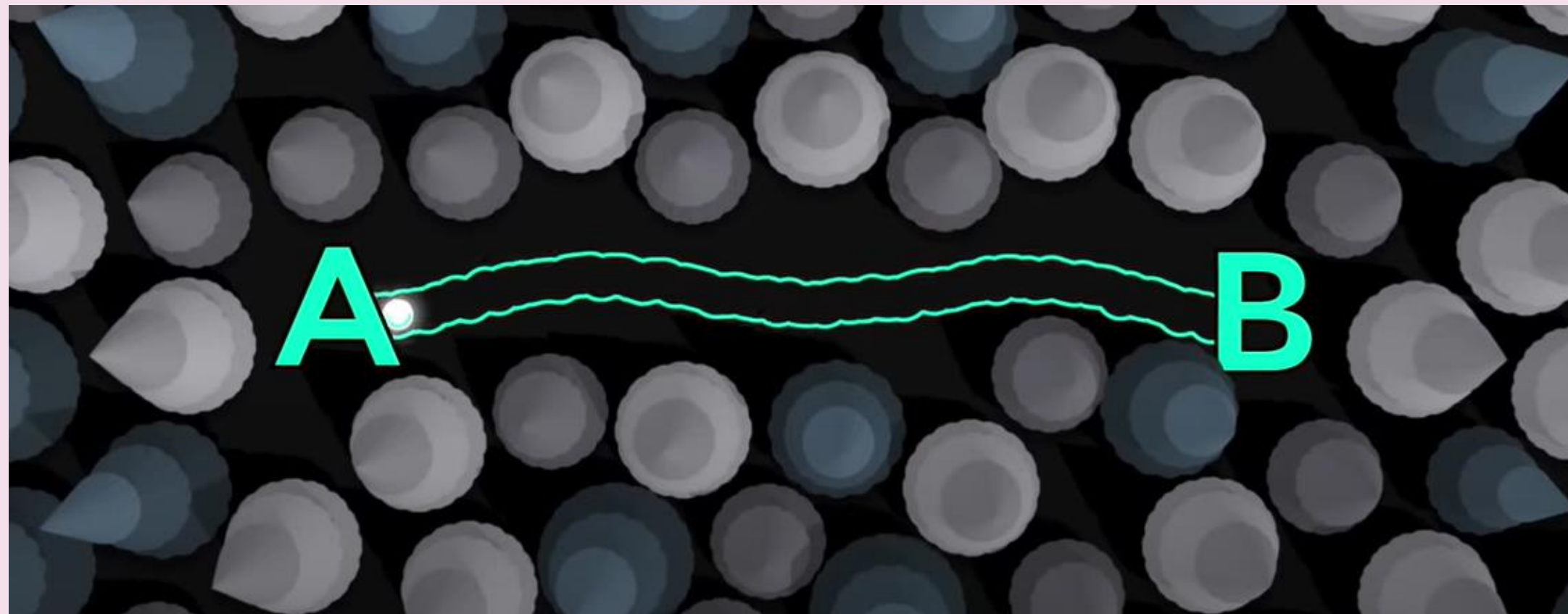
Ταμιευτής γραφημικής εισροής

Φωνογραφημική
μετατροπή

Πώς γράφουμε μια γνωστή ή μια άγνωστη λέξη;

▼ Η δύναμη της επανάληψης!

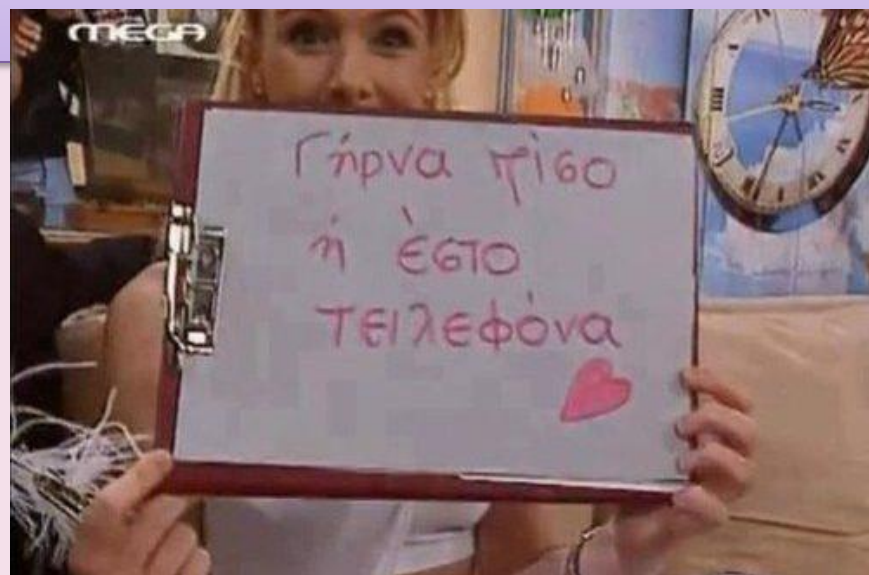
▼ https://www.youtube.com/watch?v=_nWMP68DqHE

Αχ αυτή η ορθογραφία!

Κατηγορίες ορθογραφικών λαθών στον
γενικό μαθητικό πληθυσμό

Φωνολογικά λάθη (π.χ., φάλασσα αντί
θάλασσα, ατί αντί αυτί)

Τονικά λάθη (π.χ., οταν, συνέπης)

Λάθη στίξης (π.χ., Τι ώρα θα έρθεις για
φαγητό.)

Γραμματικά λάθη (π.χ., γνωρίζο αντί
γνωρίζω, πουλόντας αντί πουλώντας)

Ετυμολογικά λάθη (π.χ., πέζω αντί παίζω)

Αχ αυτή η ορθογραφία!

Πώς μπορούμε να μειώσουμε τα γραμματικά λάθη των μαθητών μας;

Ασκήσεις
σύγκρισης-
ταξινόμησης

Εξάσκηση

Εξάσκηση

Εξάσκηση

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πώς μειώνουμε τα γραμματικά λάθη των μαθητών μας;

▲ Ασκήσεις σύγκρισης-ταξινόμησης

1. Παρατηρούν με προσοχή τις λέξεις και προσπαθούν να ανακαλύψουν κάτι κοινό.
2. Ομαδοποιούν τις λέξεις με βάση τα δικά τους κριτήρια.
3. Σκέφτονται έναν κανόνα.
4. Γράφουν και άλλα παραδείγματα.
5. Μήπως υπάρχουν εξαιρέσεις;
6. Εξάσκηση στην εφαρμογή του κανόνα με ποικιλία δραστηριοτήτων.

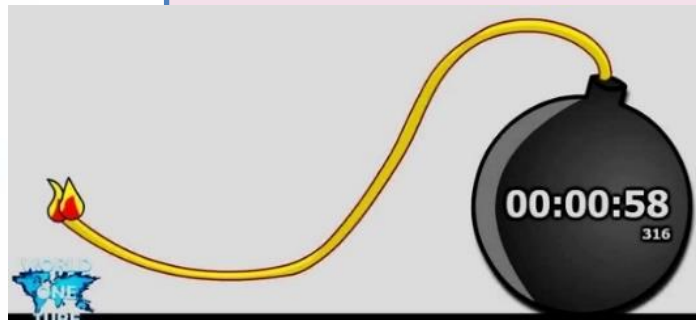
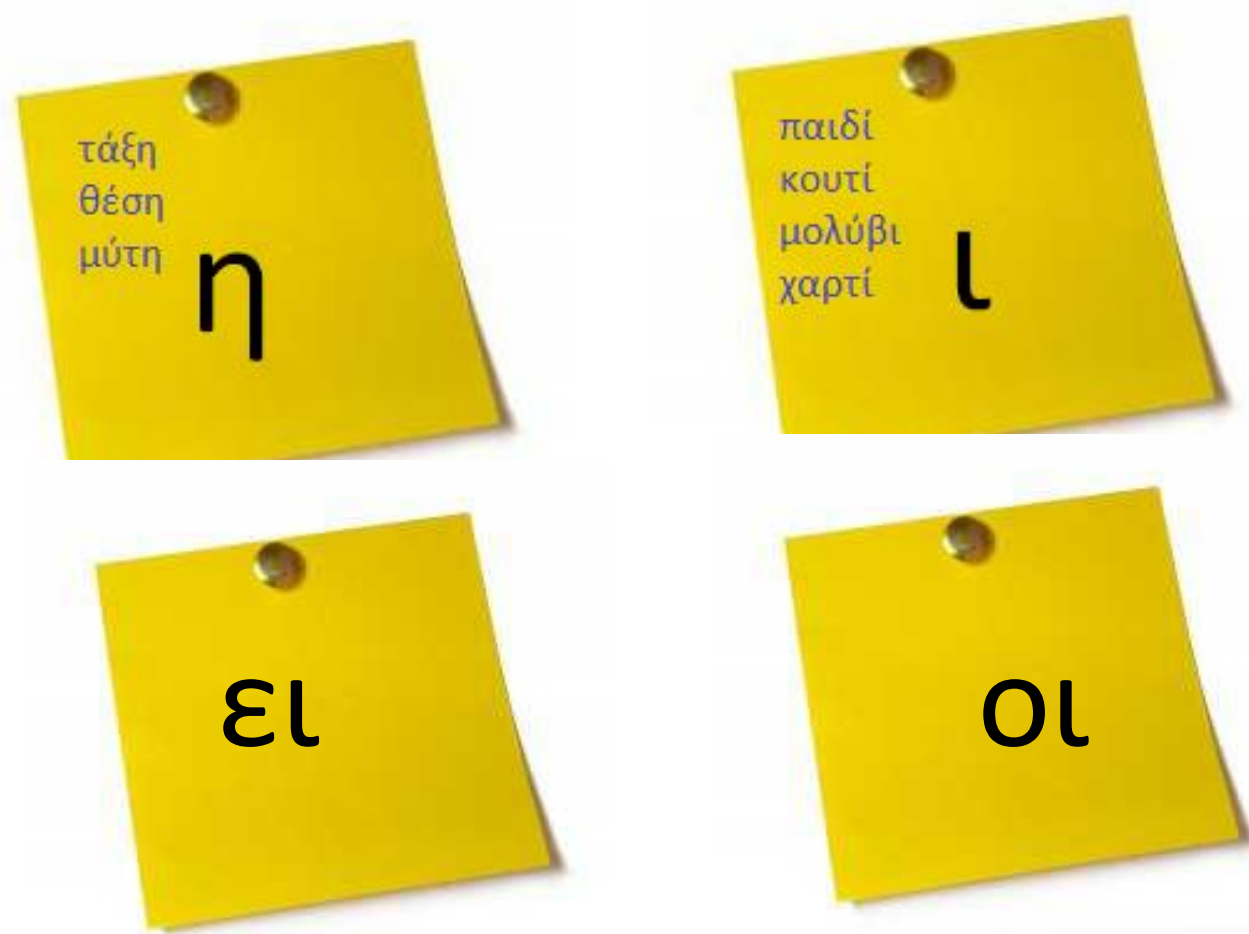

The diagram illustrates a word classification exercise. It features a purple background with several white boxes containing Greek words. The words are arranged in two columns. The left column contains 'παίζω', 'καπέλο', and 'κοιτάζω'. The right column contains 'πινέλο', 'χτίζω', and 'τηλέφωνο'. Below these boxes is a table with two columns and four rows. The first row contains 'παίζω' and 'Καπέλο'. The second row contains 'Χτίζω' and 'Πινέλο'. The third row contains 'Κοιτάζω' and 'Τηλέφωνο'. The fourth row contains 'μιλώ' and 'Θρανίο'.

παίζω	Καπέλο
Χτίζω	Πινέλο
Κοιτάζω	Τηλέφωνο
μιλώ	Θρανίο

Πώς μειώνουμε τα γραμματικά λάθη των μαθητών μας;

▀ Συστηματική **εξάσκηση** γραμματικών κανόνων με ποικιλία δραστηριοτήτων

ποτίζω	χτενίζω	χαρίζω	Γυρήςω
Χαρούμενη	Όμορφη	Ζεστή	Χαλή
Ανεβαίνω	Μαθένω	Μένω	Σωπαίνω
τρέχει	γράφει	λύνη	παίζει

Έξω η αταίριαστη

Πώς μειώνουμε τα γραμματικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Συστηματική **εξάσκηση** γραμματικών κανόνων με ποικιλία δραστηριοτήτων

Κάθε φορά που μπ..... στο σπίτι μου, πλ..... καλά τα χέρια μου
ανεβ..... στο δωμάτιό μου. Όταν πάλι βγ..... για να παίξω,
δ..... καλά τα κορδόνια στα παπούτσια μου, τρέχω και προλαβ..... τους
φύλους μου. Με ξετρελ..... τα παιχνίδια με τη μπάλα και ιδιαίτερα όταν
πετυχ..... γκολ χαίρομαι πολύ. Οι μόνες φορές που δεν επιμ..... να βγω
έξω είναι όταν δεν προλαβ..... να κάνω τα μαθήματά μου.

Κύκλωσε το σωστό:

- Πόδι ή πόδη ή πόδει
- Πηχένω ή πηχαίνω ή πηχαίνο
- Μαίνω ή μένω ή μένο
- Δακρύζω ή δακρίζω ή δακρίζω

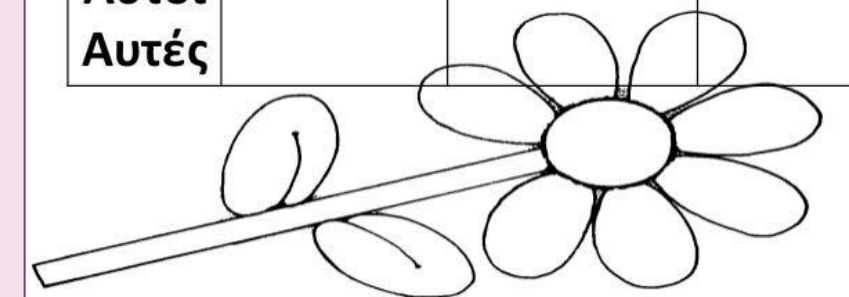
Να κλίνετε τα ρήματα σε όλα τα πρόσωπα

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Εγώ	πηγαίνω	κατεβαίνω	μένω
Εσύ			
Αυτός Αυτή			

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Εμείς			
Εσείς			
Αυτοί Αυτές			

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αχ αυτή η ορθογραφία!

Πώς μπορούμε να μειώσουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

Ισχυρό
ορθογραφικό
λεξικό

Οικογένειες
Λέξεων

Σύγκριση-
Ταξινόμηση

Ομαδοποίηση

Εικόνες...

Αντιγραφή

Παιχνίδι

Γραφή/Διάβασμα

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

- ▼ **Στόχος:** Ισχυρό προσωπικό (ορθογραφικό) λεξικό

Ποιες λέξεις θα επιλέξουμε;

- ▼ **Επιλογή 1:** Λίστες με τις συχνές λέξεις των βιβλίων της Γλώσσας

200 πιο συχνές λέξεις των βιβλίων της Γλώσσας και των ανθολογιών – (Μουζάκη & Πρωτόπαπας, 2010)

Α

αγώνας, αίθουσα, αλήθεια, αλλά, αλλιώς, αμέσως, άνθρωπος, άνοιξη, άντρας, απάντηση, απόγευμα, άσκηση, αύριο, αυτός

Ββ

Βγαίνω, βέβαια, βιβλίο, βιβλιοθήκη, βοήθεια, βράδυ, βρήκα, βρίσκω

Γγ

Γειτονιά, γη, γιατί, γλώσσα, γονείς, γράμμα, γυναίκα, γρήγορα

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Στόχος: Ισχυρό προσωπικό (ορθογραφικό) λεξικό

Ποιες λέξεις θα επιλέξουμε;

▼ Επιλογή 2: Λίστες με τις λέξεις της κάθε ενότητας

□ Μαζεύουμε τις ενδιαφέρουσες λέξεις της ενότητας.

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Στόχος: Ισχυρό προσωπικό (ορθογραφικό) λεξικό

Ποιες λέξεις θα επιλέξουμε;

▼ Επιλογή 3: Λίστες με τα «τερατάκια» της ορθογραφίας

❑ Λίστα λέξεων που πρέπει να ορθογραφημένες από όλους τους μαθητές!! π.χ., είναι, έχει, και, υπάρχει

❑ Παραλλαγή: Μαζεύουμε τα συχνότερα λάθη των μαθητών μας!

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

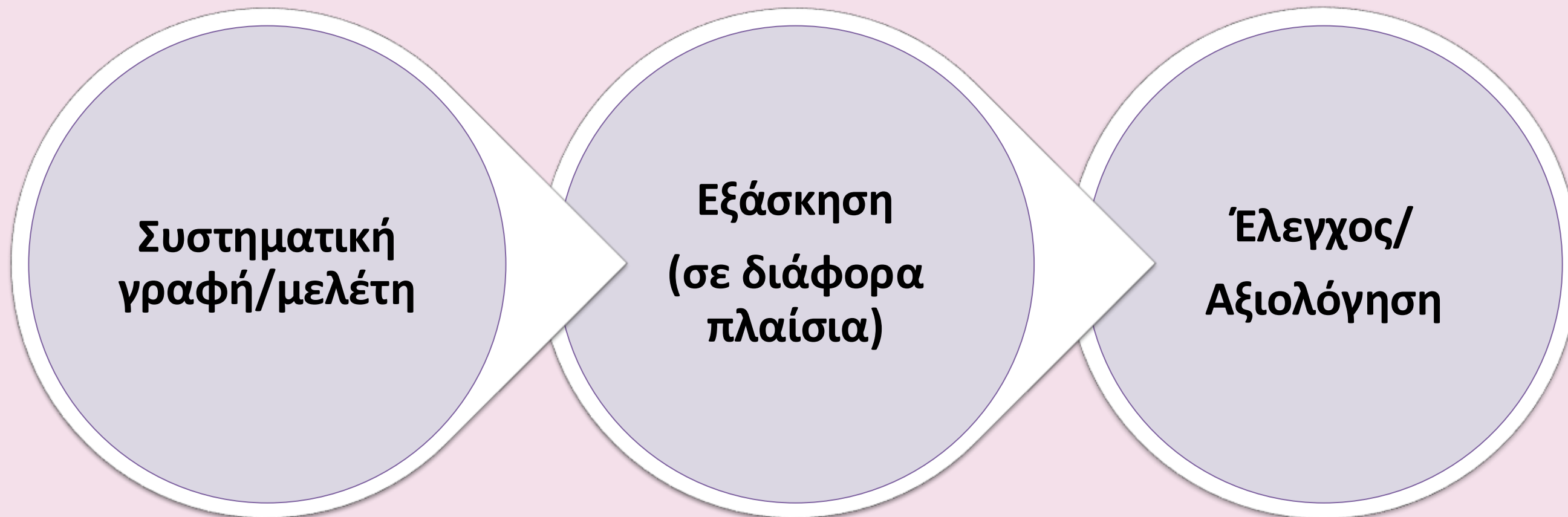
ΔΕ-ΚΑ-ΡΑ (Δες-Κάλυψε- Γράψε) (Σπαντιδάκης, 2008):

1. Προφορική και οπτική παρουσίαση της λέξης από τον εκπαιδευτικό.
2. Εκφορά της από το μαθητή.
3. Ανάλυσή της σε συλλαβές.
4. Νοητική οπτική αναπαράσταση της λέξης με κλειστά μάτια.
5. Σχηματισμός της στον αέρα με το δάχτυλο.
6. Αποτύπωση με διάφορους τρόπους και υλικά, ιχνηλασία.
7. Γραπτή απόδοση της λέξης.
8. Έλεγχος ορθότητας.

Πώς θα μάθουμε τις λέξεις;

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

Πώς θα μάθουμε τις λέξεις;

(Μουζάκη & Πρωτόπαπας, 2010)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μαθαίνω ορθογραφία...με αντιγραφή και φαντασία!

Οι λέξεις μου

Αντιγράφω τις λέξεις.	Γράφω τις λέξεις και χρωματίζω τα φωνήεντα με κόκκινο και τα σύμφωνα με μπλε.	Γράφω τις λέξεις και χρωματίζω με πράσινο τα γράμματα που με δυσκολεύουν.
Χωρίζω τις λέξεις σε συλλαβές.	Γράφω τις λέξεις με κεφαλαία.	Γράφω μια πρόταση και με τις τρεις λέξεις.
Σωγραφίζω μια από τις λέξεις.	Γράφω τις λέξεις σε αλφαριθμητική σειρά.	Φτιάχνω γράφι με μια από τις λέξεις.

Reoulita

ylkogiadaskalous.blogspot.gr

Γράψε τις λέξεις σου αντίστροφα!

π.χ.
 κότε → ατόκ
 αλεπού → ούπελα
 λύκος → σκούλ

Γράψε τα σύμφωνα με κόκκινο χρώμα και τα φωνήεντα με μπλε!

Γράψε αστείες προτάσεις με τις λέξεις σου!

Γράψε λέξεις της ίδιας οικογένειας!

Γράψε τις λέξεις με το αντίθετο χέρι από αυτό που συνηθίζεις να γράφεις!

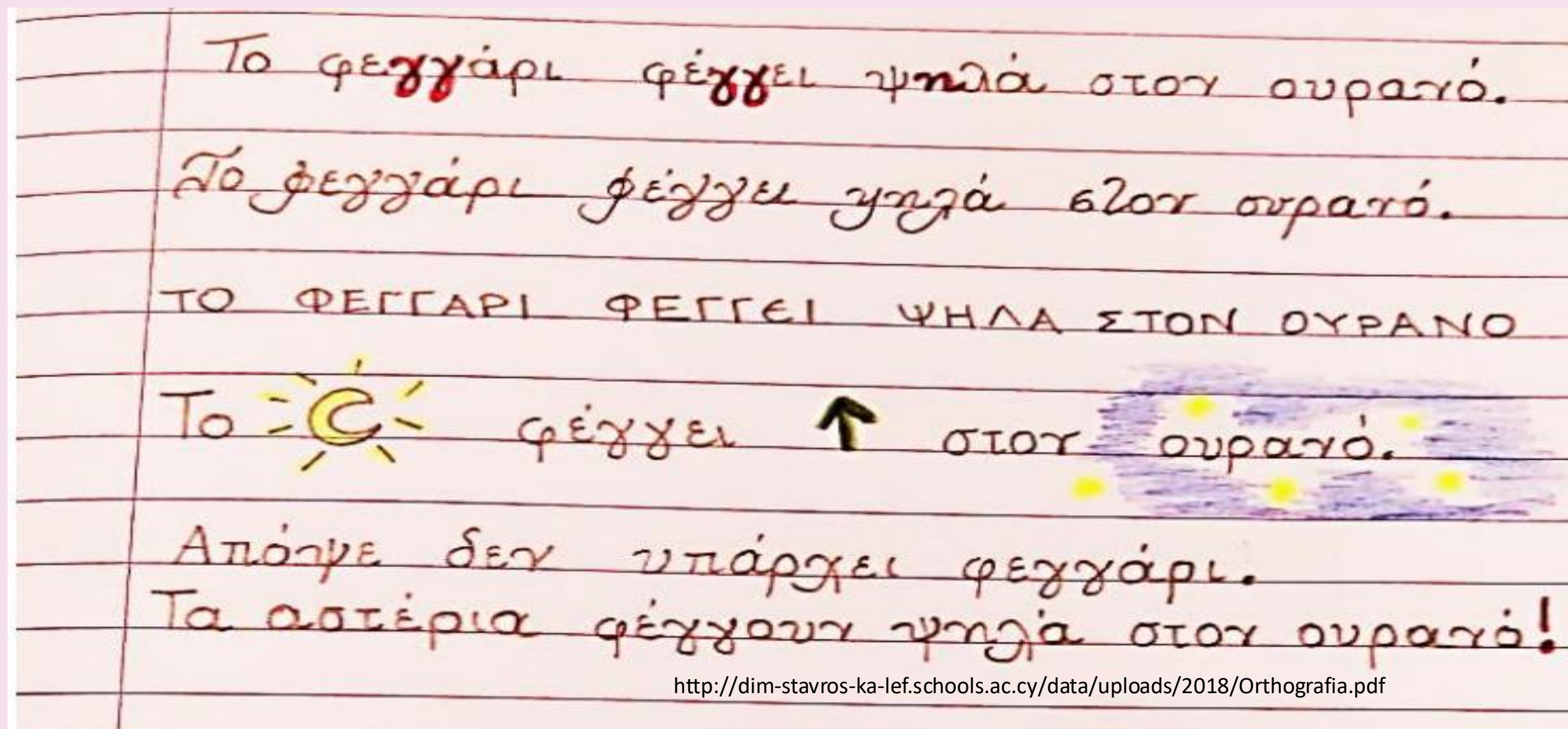

Γράψε τις λέξεις με περίεργα γράμματα!

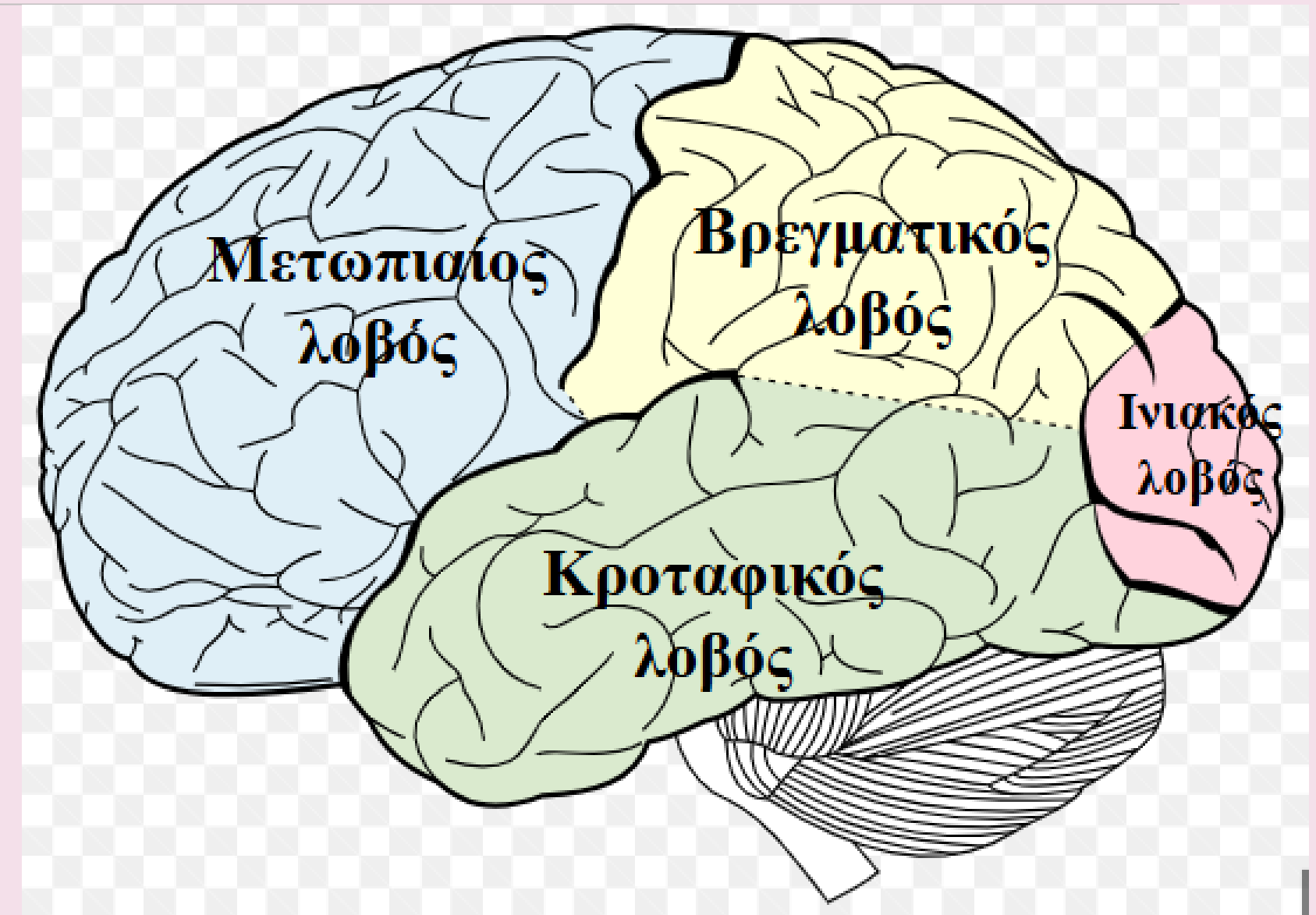
Ρίχνω το ζάρι!

Μαθαίνω ορθογραφία...με αντιγραφή και φαντασία!

Μαθαίνω ορθογραφία...με αντιγραφή και φαντασία!

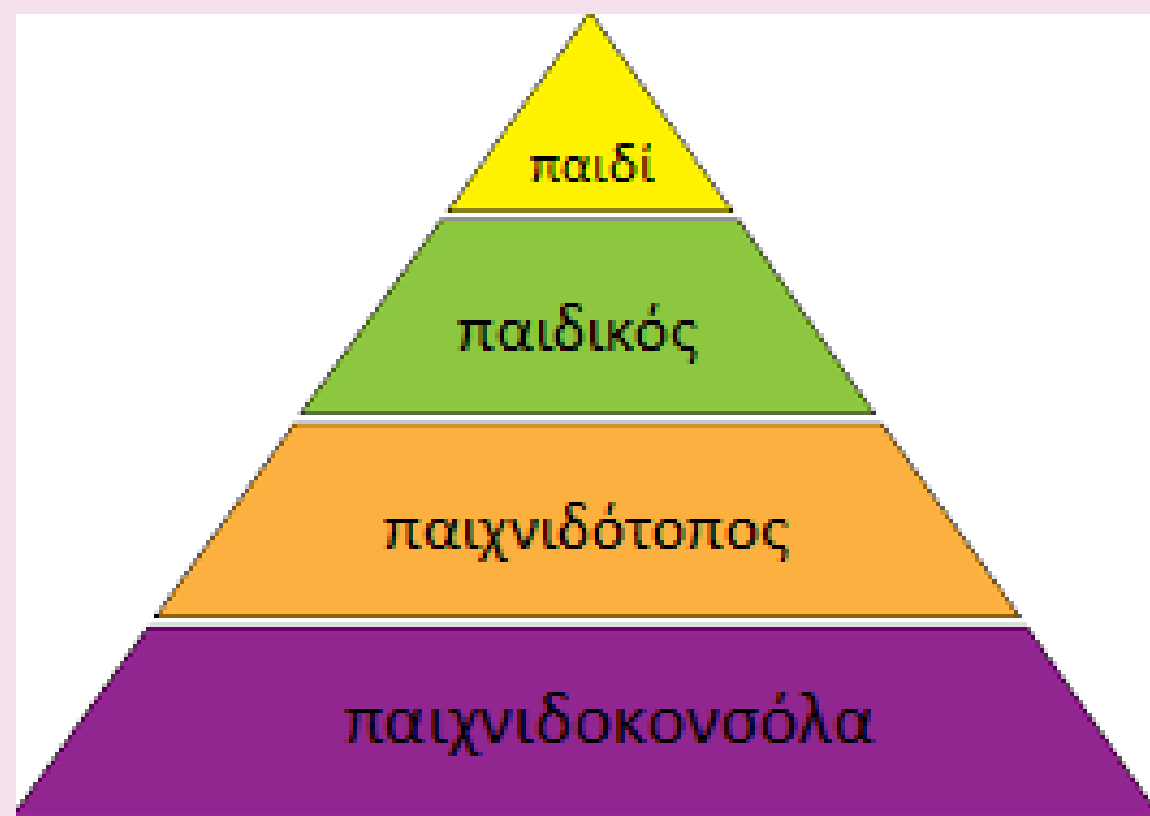
- ▼ Η αισθησιοκινητική εμπειρία με τη μορφή της γραφής με το χέρι...αναπτύσσει τον εγκέφαλο!
- ▼ Ενεργοποιούνται σημαντικές περιοχές του εγκεφάλου, όπως:
 - ▼ Μετωπιαίος λοβός
 - ▼ Βρεγματικός λοβός
 - ▼ Ένωση ινιακού και κροταφικού λοβού (ατρακτοειδής έλικα)

(Βλάχος, 2018)

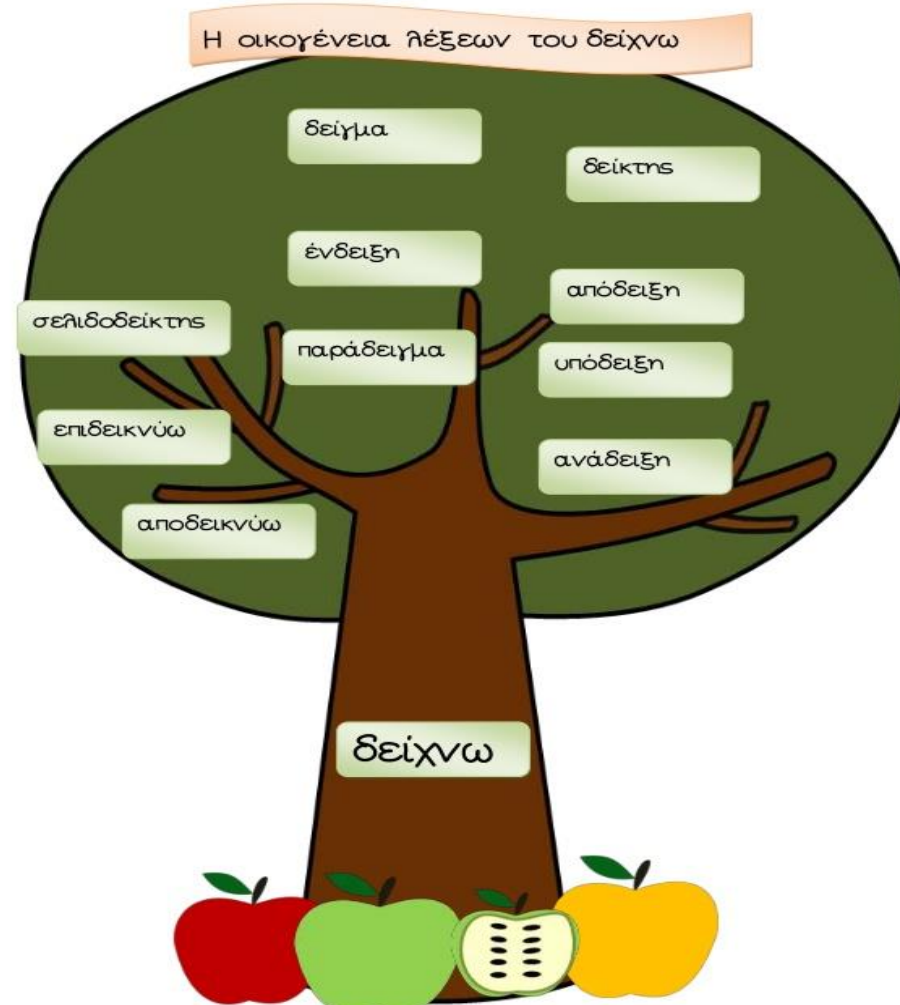
Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Οικογένεια και στην ορθογραφία!

Λεξοπυραμίδες

Λεξόδεντρα

www.classroompalette.weebly.com

Φώτα, μεγάφωνο, φύλλα,
καφές, φωνακλάς, κερί,
φωνακτά, κέφι, άφωνος,
ξεφωνίζω, φωτεινός

- ☐ Ποιες λέξεις ανήκουν στην ίδια οικογένεια; Τι παρατηρείτε;
- ☐ Μπορείτε να σκεφτείτε και άλλες λέξεις;

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Ομαδοποίηση και στην ορθογραφία!

Καλλιτέχνης
Τριφύλλι
Τριαντάφυλλα
Αλλά
Μέλλον
Γαλλία
Επιβάλλω
καλλωπίζω

→ καλλιτέχνης, τριφύλλι, τριαντάφυλλα, αλλά, μέλλον, Γαλλία, επιβάλλω, καλλωπίζω

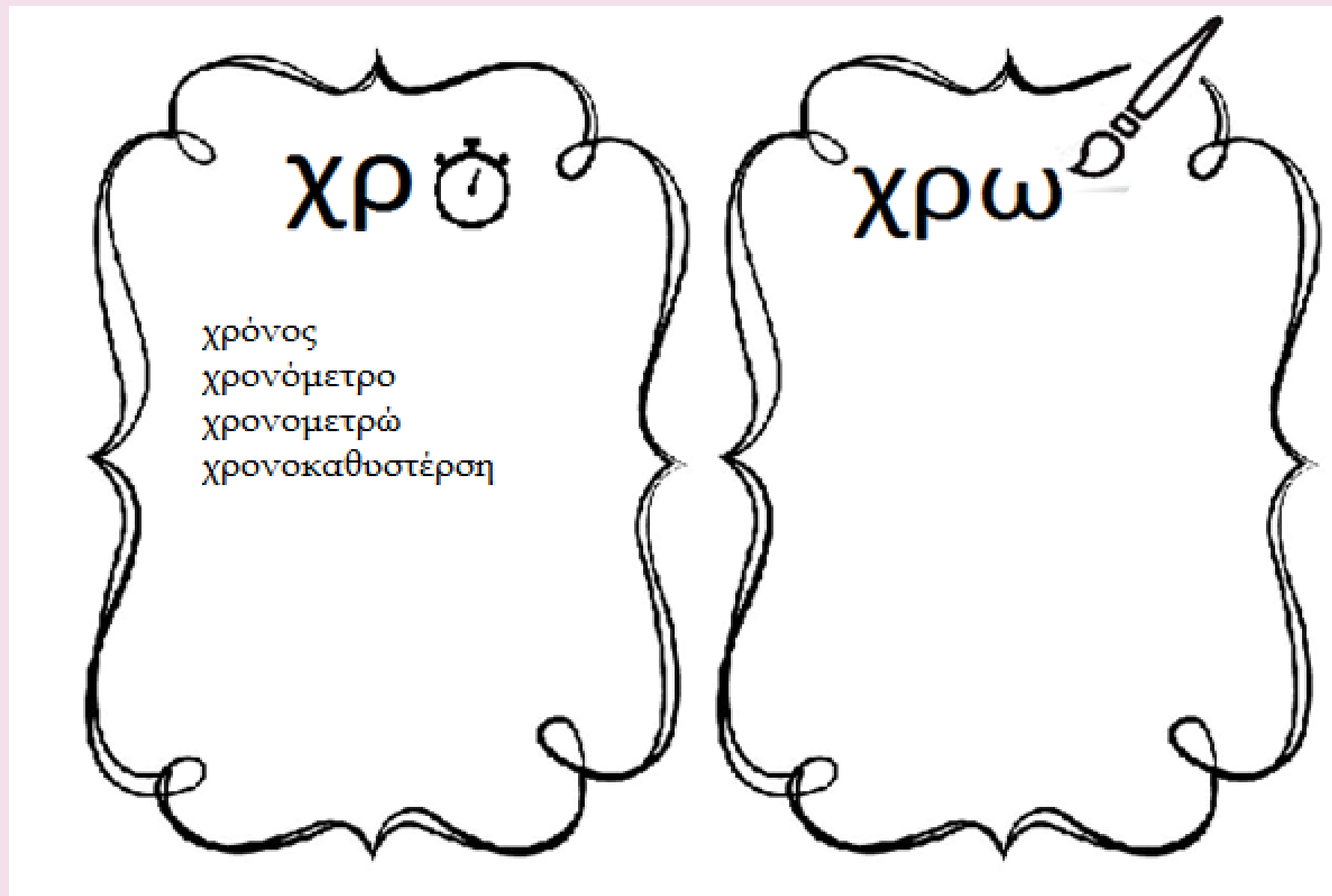

Το περιεχόμενο της ιστορίας μπορεί να αφορά έναν καλλιτέχνη από τη Γαλλία, που ζωγράφιζε τριφύλλια και τριαντάφυλλα από το μέλλον και μόλις το έμαθαν οι κάτοικοι από την περιοχή που έμενε, του επέβαλαν να φτιάχνει τα συγκεκριμένα φυτά ώστε να καλλωπίζουν τους κήπους. Αλλά τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως τα είχαν φανταστεί.

(upbility.gr)

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

▼ Μαθαίνω ορθογραφία...συγκρίνοντας!

παι	πε
φιλ	φιλ
προ	πρω

Σύνδεση με γλωσσοδέτη!

Φίλος έδωσε σε φίλο
τριαντάφυλλο με φύλλο.
Φίλε φύλαγε το φύλλο,
μην το δώσεις σε άλλο
φίλο.

Πώς μειώνουμε τα ετυμολογικά λάθη των μαθητών μας;

Μαθαίνω ορθογραφία... με **εικόνες!**

- Εικονογραφική μέθοδος (Μαυρομμάτη, 2004)
- Η ορθογραφία μαθαίνεται με τη βοήθεια «εικονογραφημάτων».
- Γίνεται επιλογή εικόνας συνδεδεμένης με τη σημασία της λέξης.
- Τα δύσκολα γράμματα έχουν μετατρέπονται σε γραμμικά σχέδια.
- Δίνεται έμφαση στην κατασκευή σχετικής ιστορίας, μέσα από συζήτηση με τους μαθητές.

Ουσιαστικά

γείτονας

γειτονιά

διαμέριον

εγγόνια

ημερολόγιο

οικογένεια

Special_education_tips

Πρ'Ω σω πΩ

παιχνίδι

πρόσωπο

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η
Νύχτα και το βράδυ
κρύβουν
το
μέσα
ψευδάρλ.

Μικρά
Ανθρωπάκια

Μαθαίνω ορθογραφία ... δημιουργώντας!

Με τις λέξεις που μάθαμε μπορούμε να:

- Γράψουμε τετράστιχα.
- Γράφουμε γλωσσοδέτες.
- Γράφουμε μία ιστορία.
- Γράφουμε αινίγματα.
- Χρησιμοποιούμε την κάθε λέξη σε μια πρόταση που δείχνει το νόημά της.
- Γράφουμε τρεις διαφορετικές προτάσεις, χρησιμοποιώντας την ίδια λέξη.
- Φτιάχνουμε κόμικς.
- Φτιάχνουμε ένα μικρό λεξικό, γράφοντας τον ορισμό κάθε λέξης.

Μαθαίνω ορθογραφία... παίζοντας!

Συμπλήρωσε το σκαλόλεξο με ι, η, υ, ο, ω, για να σχηματίσεις σωστά τις λέξεις.

1. βρόδ
 2. υλικ_
 3. _μίχλη
 4. ηρεμ_
 5. _ρα
 6. αντικρίζ
 7. ζ_ο
 8. όσφρησ_
 9. _συχία
 10. αντίκρ_
 11. _ποδοχή

8

Σκαλόλεξο

www.thrania.com

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΑ με ρήματα

Ψάξε και βρες τα 10 κρυμμένα ρήματα!

Α	Δ	Ε	Ι	Β	Π	Χ	Λ	Τ	Ν	Η	Ξ	Ο	Ν
Ν	Ι	Β	Ι	Ξ	Θ	Κ	Ο	Ι	Μ	Α	Μ	Α	Ι
Ο	Χ	Ο	Φ	Ω	Τ	Ι	Ζ	Ω	Δ	Π	Τ	Ο	Ω
Ι	Η	Ν	Τ	Χ	Ψ	Λ	Ι	Ν	Λ	Ο	Ρ	Ω	Β
Γ	Δ	Π	Η	Β	Τ	Π	Κ	Ρ	Υ	Β	Ω	Ξ	Τ
Ω	Α	Ρ	Χ	Ι	Ζ	Ω	Λ	Τ	Α	Ρ	Ω	Τ	Ψ
Λ	Ι	Δ	Ο	Ψ	Σ	Ξ	Β	Σ	Α	Θ	Η	Π	Θ
Ο	Ν	Ο	Ε	Α	Ε	Π	Ρ	Τ	Λ	Ι	Γ	Ο	Υ
Ν	Ω	Π	Λ	Ε	Ν	Ω	Η	Λ	Τ	Λ	Ι	Ν	Ω
Τ	Σ	Τ	Ε	Χ	Ι	Η	Π	Β	Χ	Ο	Β	Α	Β
Π	Β	Ι	Ω	Β	Ι	Ζ	Η	Τ	Ω	Φ	Ν	Ω	Τ

Κάτι κάνω ή παθαίνω!

Κρυπτόλεξο

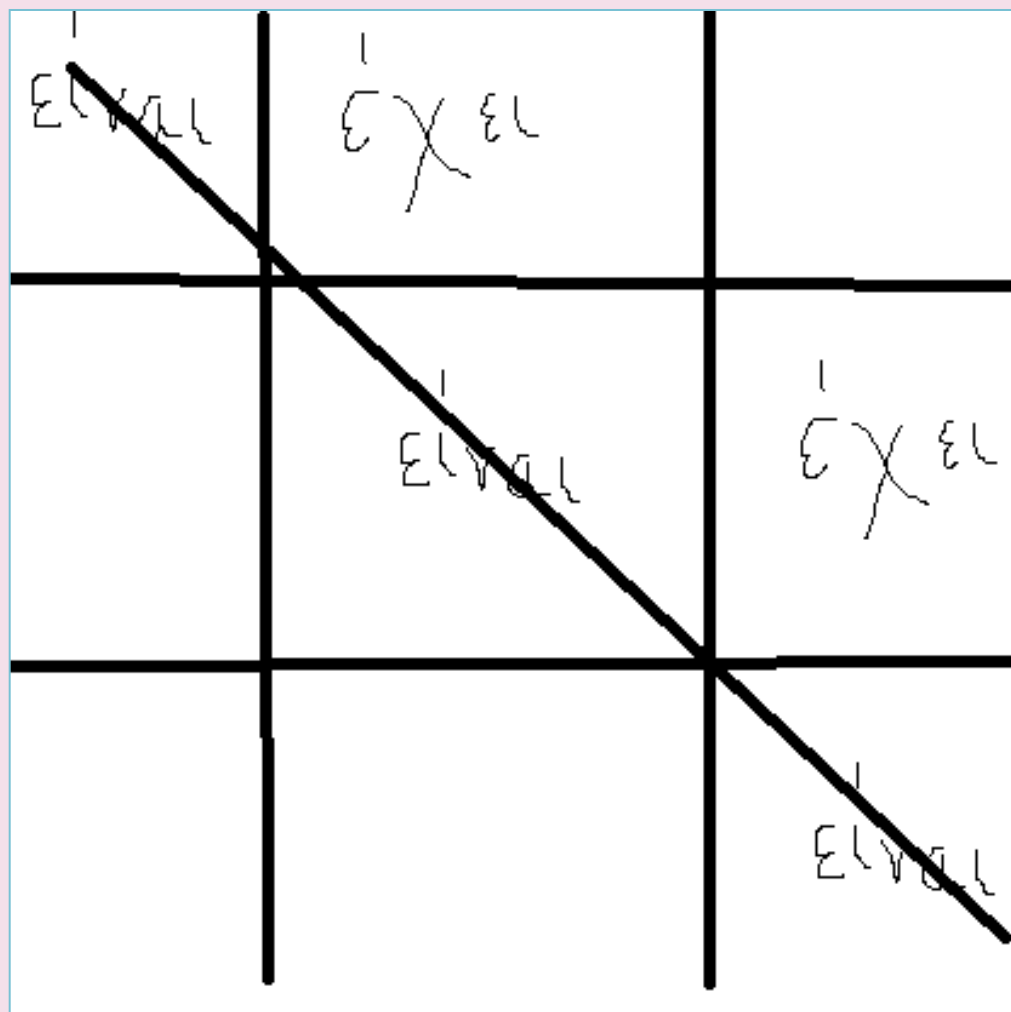
1 N
E
P
1 Π Ο Ν Ο Κ Ε Φ Α Λ Ο Σ
3 Ι
4 Α
5 Ρ
7 Φ
Ω
2 Κ Α Π Ε Λ Ο
3 Φ Ω Τ Ο Σ Υ Ν Θ Ε Σ Η
5 Μ
2 Π
Γ Υ Α Λ Ι Α
4 Ο Μ Π Ρ Ε Λ Α
6 Μ Ε Σ Η Μ Ε Ρ Ι
7 Α Ν Τ Η Λ Ι Α Κ Ο
8 Β Ι Τ Α Μ Ι Ν Η

Το Σταυρόλεξο Του Ήλιου

Σταυρόλεξο

<http://nipiagogosgiapanta.blogspot.com/>

Μαθαίνω ορθογραφία... παίζοντας!

Τρίλιζα

Μάντεψε τη λέξη

Σκραμπλ

Μαθαίνω ορθογραφία... διασκεδάζοντας!

Με τραγούδι!

- Η κυρία Σιντορέ και η μουσική ορθογραφία

Με ποίηση!

Αξιολόγηση της Ορθογραφίας

- Εντοπίστε τα βήματα που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ορθογραφίας
- Ανατροφοδότηση;
- [Βίντεο: https://explicitinstruction.org/video-elementary/elementary-video-5/](https://explicitinstruction.org/video-elementary/elementary-video-5/)

Ευχαριστούμε πολύ!

Για περαιτέρω πληροφορίες:

Λευκή Κουρέα

kourea.l@unic.ac.cy

Αργυρώ Φελλά

Fella.a@unic.ac.cy